

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXXI Spalis – October 30, 1986 Nr. 42

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

AISTRA SUSITIKTI

Yra susijusi su dideliais pavojais

Vytautas Meškauskas

Reykjaviko viršūnių susitikimas prezidentui Reaganui pasibaigė laimingai. Jo užsispyrimas ieškoti naujų būdų apsiginti nuo atominio karo grėsmės staiga rado amerikiečių daugumos pritarimą. Galima įsivaizduoti, kad dėl to sovietai, kurie atominę lygsvarą norėjo sumaniai išnaudoti savo naudai, turi būti gerokai nusivylę.

Nepaisant tokios laimingos pabaigos, reikia pakartotinai konstatuoti, kad tokie viršūnių susitikimai yra labai pavojingi, ypač demokratinių kraštų vyriausybių galvoms, kurios yra atsakingos prieš savo visuomenes. Kai Reaganą daug kas kritikuoja, Sovietijoje prieš Gorbačiovą negirdėsi nė vieno pasisakymo.

Nepaisant to, kaž kokia aistra kursto Vakarų politikus bandyti savo laimę asmeniškiose susitikimuose su sovietų vadais. Rooseveltui ir Churchillui turėjo būti aišku, kad susitikimas su 'dėde Juozu' (Stalinu) tik atvedė sovietų imperiją iki Elbės. Rooseveltą nuo naujų susitikimų išgelbėjo sunegalavusi sveikata ir pagaliau mirtis, bet Churchillis toliau svajojo apie susitikimus su Stalinu. Žinia, galima turbūt prileisti, kad - jei jis būtų galėjęs grįžti po rinkimų į Potsdamo konferenciją, jis gal ten būtų daugiau priešinęsis Stalinui negu vietoje jo atėjęs darbiečių vadas Attelle, tačiau kai Churchillis 1951 m. vėl gavo progą sudaryti vyriausybę, jis jau buvo 77 metų, pergyvenęs du smūgius, beveik kurčias ir atrodė labai pavargęs. Visi laukė, kad jis po artėjančios karalienės karūnacijos tikrai atsistatydins, perleisdamas savo vietą visai tinkamam įpėdiniui Antony Eden. S.m. spalio 13 d. pasirodžiusi Robert Rhodes Jame autorizuota A. Edeno biografija teigia, kad Churchillis taip užsispyrusiai laikė ministerio pirmininko postą tikėdamasis naujos viršūnių konferencijos, kurioje jis, ypač Stalinui 1953 metais mirus, būtų svarbiausia figūra. Tų pat metų birželio 23 d. per pietus Italijos ministerio pirmininko garbei, Churchillis nebegalėjo atsikelti nuo savo kėdės. Iš pradžių manyta, kad jis gal kiek per daug išgėrė, bet tuo

jau paaiškėjo, kad turima reikalo su smūgiu. Oficialiai tačiau buvo paskelbta, kad 'ministeris pirmininkas ilgą laiką neturėjo poilsio nuo savo sunkių pareigų, todėl mes (gydytojai) jam patarėme pasilengvinti savo pareigas bent vienam mėnesiui.'

Churchillio paralyžius iš pradžios pasmarkėjo, bet vėliau jis atsigavo, vis svajodamas apie viršūnių konferenciją su sovietais. Kadangi A. Edenas tuo laiku irgi sirgo, D. Britanija kelis mėnesius neturėjo nei ministerio pirmininko, nei užsienio reikalų ministerio. Ir Edenui pasveikus, Churchillis neskubėjo perleisti jam savo posto. Jį intrigavo nauja situacija Maskvoje, kur 1955 m. vasario 8 d. Stalino įpėdinis Malenkovas buvo pakeistas Bulganino ir Chruščiovo duumviratu. Jis taip norėjo naujos viršūnių konferencijos, kad nusprendė toliau likti savo vietoje, nors tai konferencijai prieštaravo Edenas ir Eisenhoweris. Jis taip norėjo naujos viršūnių konferencijos, kad nusprendė toliau likti savo vietoje,

Kovo 27 d. Churchillis, sužinojęs kad Bulganinas palankiai atsiliėpė apie viršūnių konferencijos idėją, vėl užsispyrė likti, nors streikai ir ūkinė būklė reikalavo naujo vado. Tai privertė jį balandžio 5 d. atsistatydinti.

Įdomu, kad Eisenhoweris, kuris tuo laiku buvo prieš viršūnių konferenciją, patstegia jo anūkas savo senelio

Lietuvos kapinėse.

Alg. Kezio nuotr.

Pasirengta Vienos konferencijai ir VLIKo Seimui Londone

Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos metu Vienoje, Austrijoje, pabaltiečiai rengiasi vieningai pasireikšti, vadovaujant Pasaulio Pabaltiečių Santalkai, kuriai šiais metais pirmininkauja Vliko

biografijoje - slaptai pasvajodavo apie susitarimą su sovietais tokioje konferencijoje! Tai turbūt liudija, kad kiekvieno valstybininko galvoje slypi viltis, kad jam gali pasisekti tai, kas kitiems nepasisekė. Ar tuo pačiu serga ir Reaganas?

(Nukelta į 2 psl.)

pirm. dr. K. Bobelis. Galutinai aptarti veiklos programai Santalkos vadovybė spalio 17 buvo susirinkus posėdžio, kuriame taip pat dalyvavo ir dr. D. Krivickas. Santalka yra paruošus memorandumą apie padėtį Pabaltijo valstybėms, kuris išsiuntinėtas Vienos konferencijoj dalyvaujančioms valstybėms.

Apie Santalkos nutarimus Vliko valdybos posėdy spalio 18 dr. Bobelis padarė pranešimą ir apžvelgė veiklos programą Vienoje. Spalio 27 Vienoje atidaromas Pasaulio Pabaltiečių Santalkos informacijos centras, kuris veiks iki lapkri-

čio 23. Jam vadovaus Algis Klimaitis, talkininkaus B. Venskuvienė, ir M. Samatienė. Lapkričio 2, sekmadienį, įvyks lietuviškos šv. Mišios Lietuvos didžiojo kunigaikščio Sobieskio koplyčioje, o lapkričio 3 bus surengta spaudos konferencija Presseklub Concordia patalpose, o vakare įvyks muzikos vakaras. Lapkričio 4, tai yra Vienos konferencijos atidarymo dieną, šv. Stepono aikštėje rengiama bendra pabaltiečių demonstracija, po kurios šv. Stepono katedroje bus ekumeninės pamaldos. Pagaliau lapkričio 5 Tarptautiniame Kultūros Centre rengiamas simpoziumas tema "Ką mums, austrams, reiškia Pabaltijo valstybės".

Gausesniam lietuvių pasirodymui Vienoje, Vlikas surengė ekskursiją, kuria rūpinasi dr. J. Stukas. Yra užsirašę vykti apie šimtas asmenų iš Jungtinių Valstybių ir Kanados. Be abejo į Vieną atvyks lietuvių iš įvairių šalių.

Apie padėtį Lietuvoje Vlikas, PLB ir diplomatinė tarnyba parengė bendrą memorandumą, kuris išsiuntinėtas Vienos konferencijoj dalyvaujančioms valstybėms. Jis bus išverstas į vokiečių kalbą ir platinimas Vienoje kartu su kitokia Vliko parūpinta informacija, kurios tarpe bus ir Vliko neseniai išleistas lankstinukas.

(Nukelta į 4 psl.)

Diplomatinis "pasikutenimas"...

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Diplomatų varymo karas. - Gorbačiovas puola JAV ir Reaganą. - Washingtonas tuo nesusirūpino.

Spalio 22 d. CNN TV klausytojai iš pat ryto buvo įpėti, kad 2 val. p. p. bus transliuojama iš Maskvos Gorbačiovo kalba. Tos kalbos tekstas sekanti rytą pasirodė New York Times, bet pats Gorbačiovas joje liejo krokodilo ašaras. Gir-di, Amerika ne tik kliudanti savo piliečiams susipažinti su jo mintimis, bet ir neskaitanti sovietų knygų! Sovietai perką 20 kartų daugiau knygų Amerikoje, negu amerikiečiai Sovietijoje.

Bet kas draudžia įvežti knygas į Sovietiją ir iš jos išvežti? O gi patys sovietai. Tą ten galima padaryti tik per 'oficialius kanalus', kai tuo tarpu laisvame pasaulyje gali ne tik rašyti ką nori, bet ir siųsti kam nori.

Jeigu tos kalbos buvo Amerikoje laukiama su susidomėjimu, tai tik dėl prasiidėjusio atstovybių pareigūnų išmetimo karo. Apie jį kalbant reikia atsiminti, kad Kongresas jau senokai reikalauja sulyginti abiejų kraštų diplomatinį tarnautojų skaičių ir davė tam tris metus laiko, bet įvykiai prie to privedė anksčiau:

Kovo 7 d. JAV pranešė sovietams, kad jie turi sumažinti savo tarnautojų skaičių savo, Ukrainos ir Gudijos misijose prie JT nuo 275 iki 170 per dvejus metus, pradedant šių m. spalio 1 d.

Rugp. 23 suimamas Genadi Zaharov, dirbantis pačioje JT, už špionažą.

Rugp. 30 d. suimamas JAV korespondentas Danilovas Maskvoje.

Rugsėjo 12 abu suimtieji paleidžiami iš kalėjimų savo ambasadorių priežiūrai.

Tą pačią dieną sovietų misijos prie JT šefas Belogonov pareiškė, kad nesilaikys spalio 1 d. datos išvežti 25 tarnautojus, nes tas patvarkymas yra nelegalus.

Rugsėjo 17 d. Valstybės Departamentas patiekė sovietams 25 asmenų sąrašą, kurie turi būtinai apleisti JAV spalio 1 d. Sovietai protestuoja.

Rugsėjo 29 d. Danilovui leidžiama apleisti Sovietiją.

Rugsėjo 30 d. leidžiama Zacharovui apleisti JAV po to, kai jis atsisakė teisme paneigti savo kaltę (švelnesnė kaltės pripažinimo forma). Shultzas leidžia varomiems sovietų diplomatams dviem savaitėm prailginti išvykimo terminą.

Spalio 11-12 Reaganas susitinka su Gorbačiovu, bet apie tą "karą" nekalba.

Spalio 13 d. Sovietijai leidžiama dar savaitę pratęsti išvykimo įsakymo išpildymą.

Spalio 15 d. paskutinis iš 25 diplomatų išvyksta iš JAV.

Spalio 19 d. sovietai išstremia 5 amerikiečių diplomatus.

Spalio 21 d. JAV atsikerdindamos išstremia dar 5 sovietų diplomatus ir iki lapkričio 1 d. reikalauja atšaukti dar 50 sovietų diplomatų, kad susilyginti jų skaičių su amerikiečių Sovietijoje.

Spalio 22 d. sovietai išstremia dar 5 amerikiečius ir žada atšaukti 260 savo piliečių dirbančius JAV Maskvos atstovybėje ir Leningrado gan. konsulate.

Tas paskutinis patvarkymas, sutinkamas mišriais jausmais. Savaimė aišku, kad visi dirbantieji turi

bendrauti su KGB, tačiau žala dėlto nesanti labai didelė, nes tai žinoma ir saugomasi jiems pasakyti, kas turi būti paslapyje. Atvežti iš JAV smulkūs raštininkai, o ypač šoferiai ir tarnaitės nežino sovietų papročių ir gali sukelti daugiau rūpesčių negu naudos. Be to, vien perkėlimas vieno tarnautojo į Sovietiją apsieina per 150,000 dolerių.

Iš Gorbačiovo kalbos daromos išvados, kad diplomatų mėtymo karas jau pasibaigė. Jis žinoma, kaltę už tai primetė amerikiečiams. Savaimė aišku, kad ir čia daug kas administracijos ėjimus kritikuoja, jei ne iš esmės, tai bent dėl pasirinkto laiko.

Gorbačiovas ta proga panaudojo paaiškinimui, kad Reaganas iš tikro Reykjavike pasiūlė per dešimt metų atsisakyti visų atominių ginklų, o ne tik raketų, kaip teigiama iš amerikiečių pusės. Tuo ypatingai gali būti nepatenkinti europiečiai, kuriuos nuo sovietų konvencionalinių ginklų persvaros saugo taktiniai atominiai ginklai, kaip minos ir nei artilerijos sviediniai. Dėl strateginio apsigynimo iniciatyvos Gorbačiovas pakartojo savo seną argumentą. Jei nebus raketų su atominiais užtaisais — kam reikalinga apsauga nuo jų. Kalbos pabaigoje prieš palinkėdamas 'draugams' geros nakties, Gorbačiovas pareiškė, kad visi jo pasiūlymai ir toliau galioja, kas su pasitenkinimu priimta Washingtone.

AISTRA SUSITIKTI...

(Atkelta iš 1 psl.)

Griežtai pasmerkdamas Sovietiją, išvadines ją blogio imperija, nuolat primindamas bolševizmo pavojus, Reaganas atrodo turėtų įsigyti imunitetą. Būdamas tačiau politikas, jis turi pataikauti vyraujančioms nuomonėms, o tos reikalauja viršūnių konferencijų.

Kas per TV matė pirmą Valst. Sekretoriaus Shultzo pranešimą, sutiks su manim, kad mūsų Sekretorius atrodė nusiminęs, lyg žemę pardavęs. Apie tai paklaustas po savaitės Washingtono Spaudos Klube, Shultzas paaiškino: 'Atsakymas labai paprastas - aš iš tikro buvau pavargęs ir nusivylęs.' Jei 65 metų vyras taip buvo pavargęs, kaip turėjo jaustis beveik dešimt metų senenis prezidentas ar jo pagrindinių atominių klausimų spe-

■ Iš kitos pusės

L. Mickūnas rugsėjo mėn. AKIRAČIUOSE rašydamas apie Baltistikos studijų puoselėjimo draugijos studijų dienas tarp kitko praneša:

"Pagal Ezergailį, žydų žudynėse dalyvavę ir latviai: buvo suminėtos latvių organizacijos, dalyvavusiųjų pavardės ir skaičiai. Palyginus su vokiečiais, kvantitatyviniu požiūriu latvių dalyvavimas tose žudynėse, pagal Ezergailį, buvęs menkas. Sesijos metu salėje sėdėjo daug įvairaus amžiaus latvių. Įdomu pastebėti, kad po Ezergailio pranešimo latvių paklausėjai iš salės neneigė jo teiginių apie latvių dalyvavimą žydų žudynėse, bet prikaišiojo jam, kad nepaminėjęs "ką sovietai darę Latvijoje prieš prasidedant karui", arba "ką naciai darę latviams jų okupacijos metu".

Paskutinius žodžius pabraukiau, nes atrodo, kad jie sukėlė L. Mickūno pasipiktinimą. Iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti, kad tie klausimai neliečia užsibrėžtos temos: "Kas nužudė Latvijos žydus?" Tačiau iš kitos pusės žiūrint, jei ieškoma tų žudikų ir norima juos nubausti kerštui ar išpėjimui ateičiai, iškyla ir asmeninės atsakomybės klausimas. Juk tie tikri ar tariami žudikai nelietė žydų nepriklausomybės metais, neliečia jų ir kitų dabar gyvendami laisvuose kraštuose. Kodėl jie elgėsi kaip plėšrūs žvėrys tik palyginus labai trumpą laiką? Senesnei kartai, pergyvenusiai pačiai tuos laikus, buvusią situaciją lengviau suprasti, jaunesniems beveik neįmanoma, nepaisant viso jų mandrumo.

Kaip tik tuo pačiu laiku kai varčiau AKIRAČIUS, N. Y. TIMES Book Review (spalio 19 d.) aptarė dvi naujai pasirodžiusias knygas apie Lenkijos žydus. Viena jų 'Shieldnig the Flame' (Liepsnos saugojimas) skirta intymiems pasikalbėjimams su dr. Marek Edelmanu, kuris visai jaunas būdamas dalyvavo žydų sukilime prieš vokiečius Varšuvos gete, o dabar yra lenkų Solidarumo veikėjas. Jis teigia, kad žydų sukilėliai negavo jokios pagalbos iš Lenkijos veikusios Polska Krajowa. Santykiai su ja buvo tokie blogi, kad lenkai į savo partizanų eiles nepriimdavo žydų, o ir pats Edelmanas, išlikęs gyvas, bijojo, kad jį nužudys... lenkai. Tokie jie buvę antisemitai, nepaisant bendro priešo. Drįstu manyti, kad iš tikro tai buvo ne tiek antisemitizmo išraiška, bet noras apsisaugoti nuo kito nemažesnių lenkų priešų sovietų — agentų. Juk logiškai galvojant žydai turėjo norėti sovietų laimėjimų grynai išlikimo gyvais motyvu. Sovietų-vokiečių karas automatiškai suskirstė vienos ir tos pačios valstybės tautybes į du frontus. Tuo, žinoma, ne viską galima teisinti, bet to negalimo užmiršti ir svarstant asmeninę atsakomybę.

(vm)

cialistas Paul Nitze, 79 metų amžiaus?

Tiesa, prezidentas galutiname rezultate atrodo bus laimėjęs. Jo strateginio apsigynimo iniciatyva, iš kurios dar visai neseniai buvo juokiamasi kaip iš neįvykdomos svajonės, dabar visiems atrodo naudingas dalykas, kas ko gero išlaikys respublikonams senatą ir prives prie kai kurių mažesnių susitarimų Ženevoje.

Ir gerai, kad Gorbačiovas nespaudė prie kokio kito nelaimingo susitarimo. Imkim pavyzdžiui Reagano pasiūlymą atsisakyti nuo visų atominių ginklų, įskaitant taktinius. Atsisakymas nuo visų jų, šiuo metu labai padrasintų sovietus išnaudoti savo kariuomenės skaičiaus bei tankų persvarą Europoje ir Azijoje, pareikalautų vėl įvesti karinę prievolę Amerikoje ir skirti daugiau lėšų gynimosi reikalams.

Iš tikro Reaganas laiškė Gorbačiovui, ir žodžiu, siūlė atsisakyti nuo visų atominių raketų, tačiau informuodamas apie tai Kongreso atstovus, jis prasitarė apie visus atominius ginklus. Jo spaudos sekretorius L. Speakes

pradžioje pareiškė, kad prezidentas prasitaręs neteisingai, bet vėliau aiškino, kad kaltė už nesusipratimą krentanti Kongreso nariams, kurie tuoj nereikalavo paaiškinti, ką iš tikro prezidentas jiems sakė...

Kaip ten buvo — darosi truputį nejauku, jei seniems ir nuvargusiems paliekama spręsti labai svarbius reikalus. Žinia, kad susitarimas įsigaliojęs, reikia dar kad jis būtų kongreso ratifikuotas. Daug kas priklauso nuo tinkamo patarėjų pasirinkimo ir t.t. ir t.t., tačiau kiekvieną viršūnių susitikimą ir toliau reikia žiūrėti kaip į labai rizikingą užsimojimą.

CARPENTER
Experienced in all phases of home remodeling. Must own truck and tools. Please call
BILL (9-5)
(215) 329-7608 (31-45)

BULLDOZER — BACK-HOE OPERATORS NEEDED. No Experience Necessary — Free Training if Qualified. Men-Women — ages 18 thru 21. Vets discharged prior May 8th, 1975 or within last 12 months. Wages exceed 20.00 Per Hour. For written inf. Call 513-522-8845.

15 DIENŲ KELIONĖ, 10 DIENŲ LIETUVOJ

LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 126: Naujų Metų sutikimas. Gruodžio 26 - sausio 9 —\$1,499. Vilnių 10 dienų, Kaune 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS

293 AUBURN ST.

NEWTON, MA 02166

(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:

giminių iškviatimo dokumentus

nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas

dovanas giminėm Lietuvoje

tarpininkaujam palikimų sutvarkyme

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscrip-
tion per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Lenkų veidmainiškumo neužmiršome

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos pirmininko Alberto Misiūno žodis, pasakytas minint Spalio devintąją Chicagoje, prie Laisvės paminklo Jaunimo Centro sodelyje.

Kai žvelgi į mūsų tautos praeitį, ten būta daug istorinių įvykių, kurie liudija apie mūsų tautos tragiškus bei skaudžius išgyvenimus, pro kuriuos tik retkarčiais švysteli giedresnės prošvaistės, iš kurių ryškiausia - tai Vytautinė Lietuva. Tačiau Vytautui Didžiajam mirus, o lietuviškiems bajorams nusi-gręžus nuo savojo krašto reikalų ir susibičiuliavus su Lenkija, Lietuvos valstybingumas ėmė silpnėti ir baigėsi valstybės padalinimu, kurio pasėkoje, be pasigailėjimo, buvo sunaikintas Lietuvos valstybingumas bei kultūrinis ir visuomeninis gyvenimas.

Lietuva yra tas retas kraštas, kuris po Pirmojo Pasaulinio karo, keldamasis laisvam gyvenimui buvo praradęs savo širdį - miestą Vilnių bei senosios Lietuvos centrą - sostinę.

Mes, kilę iš Vilniaus krašto, kartu su visais lietuviais, gyvendami svetur, savo idealizmo ramsčiu pasirinkome tautą, kuriai pasiryžome aukoti visas jėgas ir, vadovaujami Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Amerikos Lietuvių Tarybos, siekti jai prarastos laisvės ir valstybinės nepriklausomybės atgavimo. Tad tautos džiaugsmas yra mūsų džiaugsmas, o jos liūdesiai - mūsų liūdesiai.

Šiandien ir vėl susirinkome prie simbolinio Laisvės Paminklo Chicagos Jaunimo Centro sodelyje švesti su kaktį įvykio, kurio padarytoji tautai žaizda yra gili, Lietuvos valstybingumui skriauda didelė, todėl sunkiai pamirštama. To viso pasėkoje, mūsų kaimynai lenkai vargiai kada nors bus laikomi lietuvių draugais, nežiūrint jų dabartinių 'saldžialiežuvių', pridengtų komuniz-

mo, kaip bendro priešo 'baubo' skraiste.

Suvalkų sutarties veidmainiškumas ir Spalio Devintosios grobuoniškas įvykis mus tramdė, tramdo, ir neabejotinai tramdys ateityje nuoširdžioje dvasioje santykiuoti su lenkais.

Nuo tų įvykių mus skiria beveik septyni dešimtmečiai tačiau mūsų kaimynų lenkų užmačios bei jų siekiai nepasikeitė. Jie visur ir visuose sambūriuose stengiasi 'groti pirmuoju smuiku', o atėjus progai - vėl panaudoti jau išbandytą ir gerai nusisekusį 'Spalio Devintosios' politinį 'triuką'. Tai dviveidė ir žemos moralės politika, kuri negali laimėti ateities. Tarp tautinėje viešumoje lenkai dedasi dideliais taikos šalininkais. Tik kyla klausimas kokios taikos? Ar tos, kurios priedangoje galima ramiai grobstyti svetimas žemes ir smurtu naikinti užgrobtųjų gyventojų tautinį sąmoningumą? Džiaugiamės, kad mūsų politiniai veiksniai yra atsargūs ir greit 'nekimba' ant lenkiškosios politinės meškerės.

Pastaruoju laiku mūsų spaudoje pasirodė eilės lenkų pagrindžio organizacijų deklaracija, skirta - anot jų - mūsų broliams ukrainiečiams baltarusiams ir lietuviams. Deklaracijoje pirmą kartą pripažįstama, kad praeities teritoriniai klausimai (kodėl ne grobuoniška lenkų politika?) suskaldė, sukiršino ir susilpnino lenkus, ukrainiečius, baltarusius ir lietuvius. Toliau joje sakoma, kad vieningas būdas pakilti virš tokių konfliktų yra išlaikymas dabartinių sienų, tačiau praeitis visad liks gyva, bet mes turime žvelgti į ateitį.

Deklaraciją pasirašiusios organizacijos (Laisvė, Teisė, Nepriklausomybė, Išlaisvinimo ir politinė grupė Valia) kviečia ukrainiečių, baltarusių ir lietuvių centrų pasisakyti šiuo klausimu.

Aš nesu kompetetingas kalbėti visų lietuvių vardu, bet jaučiu pareigą tarti Rytų

6. Ar yra ir daugiau savistoviai veikiančių veiksmų?

Be šių trijų veiksmų, kuriuos mes palaikėme svarbiausiais dėl nuolatinio su jais susitikimo, yra visa eilė ir kitų, kurie savistoviai ši bei tą dirba. Iš tokių veiksmų minėtini: Lietuvos diplomatinės tarnybos likučiai; tikišiniai lietuvių susigrupavimai su vyskupais, parapijomis ir vienuolijomis; lietuvių laikraščiai; fondai; Lietuvos srytinės organizacijos; kitų kraštų organizaciniai lietuvių junginiai. Visi jie, mažiau ar daugiau veikia ir savo veiklai remti dažnai iš mūsų aukų prašo, bet dėl bendros linijos dažniausiai su nieku nesitaria

Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio, kurį atstovauja Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga, vardu, kad mums siuolma deklaracija yra perdėm blanki, nes lenkai visgi nenori užmiršti praeities ir viešai deklaruoti, kad Vilnius yra lietuvių miestas, o jo kraštas nedalomoji Lietuvos valstybės dalis. O kur dar Suvalkų kraštas su Seinais ir Punksku?

Salia to, toje deklaracijoje neminimas Lenkijos egzistinės vyriausybės nusistatymas šiuo, mums taip opiu klausimu. Neminioms ir nuo taikos pačioje, nors ir sukommunistintoje Lenkijoje.

Lietuviai, nuoširdaus ir lygybės principu paremti, dialogo su lenkais niekad nėra atsisakę ir ateityje neatsisakys, tačiau nuoširdžiam suartėjimui su lenkais būtina sąlyga, kurią tinkamai suformulavo Algimantas Gureckas, lenkų organizacijos Pomost siūlomiesiems pokalbiams.:

'Lietuviams Vilnius niekad nebuvo vien tik teritorinė problema. Sena mūsų krašto sostinė Vilnius yra pagrindinis mūsų tautinės tapatybės elementas. Jis jungia mus su garbinga Lietuvos praeitimi. Vilnius, su nuo amžių stebuklingu Svenčiausios Marijos paveikslu virš miesto sienų ir su šv. Kazimiero karstu yra taip pat ir mūsų tautos religinis centras.'

Tik su tokiomis sąlygomis lenkams sutikus, mes lietuviai - kaip lygus su lygiu - galime sėsti prie derybų stalo ir, užmiršus praeities nesutarimus bei skriaudas, pradėti naują lietuvių-lenkų tarpvalstybinių santykių erą.

Atvirai pasikalbėkime apie mūsų veiksmus

**Amerikos Lietuvių Taryba, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo
Komitetas, Lietuvių Bendruomenė ir kiti veiksniai**

(2)

ir bendro vadovaujančio veiksmo nesišaukia. O bendram reikalui būtų gerai, kad tokio veiksmo norėtų ir jam atsirasti padėtų. Geras susiderinimas, ypač kada laisvuose kraštuose lietuvių taip išsimėtę, kada atsiranda visiems vienodai svarbių reikalų, vienodi ėjimai daug padėtų.

7. Ar į veiksmų darbą jungiamas jaunimas?

Yra balsų, kurie sako, jei lietuvių veiksmų vadovaujantieji asmenys nepajėgia susitarti dėl bendros linijos, tai ženklas, kad jos pakliuvusios į netinkamų vadovų rankas. Vienintelis vaistas — juos reikia keisti naujai, jaunesniais, neturintiais praeities sunkinančio krūvio.

Izolda Poželaitė-Davis, "Akiračiuose" rašydama apie Australijos lietuvių jaunimo nutolimą nuo lietuviškos veiklos, mini vieną iš priežasčių, tai to jaunimo laiku neįjungimas į vadovavimo darbą. O ar JAV lietuvių veikloje geriau? Manau, kad panašu. ALT prieky matom asmenis 75 metų ar daugiau. VLIKe tik kiek gerėliau. Bendruomenėje dar kiek geriau. Visi jie pakalba, kad reikia jaunimą į vadovavimo darbus traukti, bet tam jaunimui dažniausiai duodamos tik tokios pareigos, kuriose jie nieku pasireikšti negali.

Kai kas mano, kad jei nepasiseks mūsų veiksmams susiderinti vien gera valia, tai gal, pritrūkus aktyvių darbininkų, laikas ir natūrali mirtis tą reikalą palengvins. Bet tai ilgo ir kantraus laukimo abejotina viltis.

8. Ar esančius veiksmus reikia naikinti?

Iš praktikos žinau, kad sunaikinti daug lengviau, negu ką sukurti. Juk Vokietijoje VLIKo narių dauguma, išskyrus Tautinį Sąjūdį ir Laisvės Kovotojus, ilgą laiką kovojo prieš vadinamus Kybartų aktus ir diplomatinio šefo poziciją jį įjungiant į VLIKą ar kitaip numarinant. O kas atsitiko po trisdešimt kelerių metų? Dabar tik už to siūlo kabinantis, dar šiaip taip tebėra gyvos diplomatinės ir konsularinės tarnybos į jas įjungiant naujus asmenis. Ir laikraščiuose dabar diplomatijos šefas nebepešiojamas, apie jį pagarbiai rašoma. Pagaliau, nereikia iš akių išleisti ir tokio momento, kad jei kada byrės

sovietinė imperija, su kokia laisvų lietuvių organizacija galingieji panorės kalbėtis Lietuvos laisvę atstatant.

Jei taip, tai su tomis organizacijomis teks ir toliau gyventi, tik mūsų pareiga bus siekti, kad jų veikla nebeturėtų tų bėdų, apie kurias mes čia kalbėjome, kad jos bandytų susidaryti ilgesniam laikui gerai išmastytą veiklos planą ir jį vykdytų. Štai visa eilė be begamųjų darbų, kurie iki šiol neatlikti:

1. Pirmoje sovietinėje okupacijoje Lietuvos žydų darytų prasikaltimų dokumentacija.

2. Lietuvoje įvykusių žydų žudynių dokumentacija dėl kurių kaltinami kai kurie lietuviai net primetant kaltę visai lietuvių tautai.

3. Kiek lietuviai prisidėjo žydus gelbėdami ir kiek dėl to gelbėjimo nukentėjo.

4. Sovietų padarytų ir daromų materialinių išnaudojimų dokumentacija, kuri VLIKo buvo daroma po pirmos sovietų okupacijos, bet vėliau nutraukta.

5. Vokiečių okupacijos metu Lietuvai padaryta materialinio išnaudojimo dokumentacija.

6. Kiek Lietuva žmonėmis turėjo aukų per pirmą sovietinę okupaciją, per vokiečių okupaciją ir kiek iki dabar turi per antrą sovietinę okupaciją.

7. Lietuvos valstybės sienų minimumo ir maksimumo planai, jei kada, sovietinei imperijai griūvant, reikėtų tokiuos planus patiekti.

8. Lietuvių genocidinės problemos visoj dabartinėje sovietinėje imperijoje — Sibiro tremty, Gudijoje, net ir Latvijoje, kur yra nemažai lietuvių, bet nėra jokios lietuviškos mokyklos.

9. Mažosios Lietuvos ir Rytų Lietuvos reikalų stropus sekimas, dokumentacija ir greitas reagavimas atsiradus nenormaliems įvykiams.

Čia minimi tik keli svarbesni darbai, kurie prašosi atliekami. Jų yra žymiai daugiau. Kai kurie iš jų šiek tiek judinti, bet palikti neužbaigus.

Ar negalėtų tie mūsų veiksniai tais būtiniais darbais pasidalyti ir juos atlikti?

Čia noriu kiek stabtelėti ties Mažosios Lietuvos tos dalies reikalais, kuri dabar, beveik nesuprantamai, įjungta į Leningrado sritį ir lietuvių bei senųjų prūsų žemė paversta rusiška (Nukelta į 4 psl.)

Atvirai pasikalbėkime apie mūsų veiksmus...

(Atkelta iš 3 psl.)

tvirtove. Kada jos įjungimas buvo vykdomas, iš Lietuvos atėjo gaudy, būk Lietuvos kompartija nenorėjusi, kad ji būtų prie Lietuvos prijungta. Jei iš tikro taip buvo, tai mūsų tautiniam reikalui buvo padarytas vienas iš daugelio meškos patarnavimas.

Toje srityje senųjų gyventojų nelikę. Joje dabar yra virš 780,000 rusiškai kalbančių ir apie 20,000 lietuviškai mokančių gyventojų. Sakau mokančių, nes būdami po tą sritį išsklaidyti, jų vaikai turi lankyti rusiškas mokyklas, o ir patys darbovietėse rusiškai kalbėti.

Kada Tolminkiemyje, dar vadinama Čistyj Prudy buvo atkasti Kristijono Donelaičio palaikai ir atstatoma jo valdyta evangelikų parapijos bažnyčia, dalis pavienių lietuvių rašytojų (ne Rašytojų Sąjungos valdyba) pradėjo rūpintis, kad nors tas Tolminkiemio kampas būtų priskirtas prie Lietuvos. Reikalas atsimums kaip į sieną. Buvo pagrašinta, kad tokie reikalavimai nutiltų. Esą, kai ateis laikas, tas reikalas savaime susitvarkys. O kaip jis gali susitvarkyti?

Bandant apie tai aiškintis, mane yra pasiekę žinių nuotrupos, kad vieną dieną Maskva tą sritį, jau visiškai surusinta, gali prijungti prie Lietuvos. Ir tada Lietuva, gyventojų statistikoje bus tokio pat padėty, kokioje yra atsidūrusi Latvija, dar šiaip taip kovojanti, kad latviai neliktų gyventojų skaičiaus mažumoj. Pačioj Rygoj latviai jau likę mažumoje.

9. Reikia išnaudoti žvaigždynius įvykius

Kalbant apie veiksmų darbus reikia kiek stabtelėti ir ties įvykiais, kuriuos kai kas jau yra pavadinęs žvaigždyniais įvykiais. Tokie įvykiai greit mus visus įkaitina, o ypač mūsų jaunimą, kuriem bandomi mesti daug negalavimų.

Tokiais žvaigždyniais įvykiais yra buvę Kalantos su-

sideginimas, Simo Kudirkos išlaisvinimas, Nijolės Sadūnaitės kančių odisėja, šv. Kazimiero 500 metų mirites sukaktis, Kopenhagos teismas ir kelionė Baltijos jūra. Pastaroji nebuvo kaip reikiant išnaudota, bet ji vistiek plačiau pravėrė Europos didžiosios spaudos lapus. Nebuvo išnaudota todėl, kad ją rengiant VLIK, į talką neatėjo nei ALT, nei Bendruomenė, net nei mūsų kai kurie laikraščiai. Iki šiol visiškai neišnaudota Černobylio atominės jėgainės sprogimo pasėkos Lietuvai, ją sujungus su Ignalinos atominės jėgainės galimomis nelaimėmis visam mūsų kraštui. Reikia surasti bendrą vardiklį dėl krikšto minėjimo ir juo, kiek tik galima, Lietuvos laisvei patarnauti.

Kodėl mums reikia gerai išnaudoti visus žvaigždynius įvykius? Jie mus arčiau vieną prie kito jungia ir iš sustingimo išjudina. Juk mūsų kaimo žmonės, kada aplinkoj atsirasdavo per daug slegiančios tylos, sakydavo: "Net ir tas šuva, kuris jau dantų neturi ir įkasti nebegali, bet laikas nuo laiko suloja, kad savo padrąsintų!"

10. Ir pagaliau —atverskim antrąją medalio pusę

Pasiskundėm, kad mūsų veiksniai reikalingi nemažo remonto. O kaip su mumis pačiais? Ar nereikia atverti ir antrąją medalio pusę, kur yra ir mūsų pačių atvaizdas? Ar mes iš Lietuvos išsineštus pažadus taip pat gerai atliekam, kaip esam žadėję atlikti? Ar talkinam, kur būtinai talkinti reikia? Ar neatsikalbam, kad neturim laiko? Ar atsiliepėm geram darbui prašant aukos? Ar neskubam, gerai reikalo nepatyrinėję, tuoj kaltinti? Juk mūsų rašytojas Balys Sruoga kartą yra sakęs, kad tik blusą gaudant reikia skubėti, o visur kitur ramiai svarstyti, aiškintis. Ar lietuviškose mokyklose mokinių skaičius mažėja ne dėl mūsų kaltės? Ar lietuviškos knygos vargai, kada ją išleisti pratur-

PASIRENGTA VIENOS KONFERENCIJAI...

(Atkelta iš 1 psl.)

Vliko valdybos posėdy buvo aptarta ir Vliko seimo programa. Seimas įvyks Londone lapkričio 7-9 dienomis. Greta Vliko tarybos, valdybos, Tautos Fondo ir kraštų įgaliotinių pranešimų lapkričio 8, šeštadienį, įvyks simpoziumas "Kaip geriausiai konsoliduoti pasaulio lietuvių politinę veiklą bendram Lietuvos laisvinimo darbui". Moderuos J. Jurkūnas. Kalbės dr. S. Kuzminskas, dir. D. Krivickas, inž. A. Venckus, A. Taškūnas, A. Klimaitis ir k. Sekmadienį pamaldos lietuvių bažnyčioje. šv. Mišias atnašaus vysk. A. Deksnys. Po to Lietuvių sodijoje banketas, koncertas ir užbaigiamieji posėdžiai.

Vliko valdybos posėdy dr. Krivickas pranešė apie LF Bičiulių surengtas diskusijas Chicagoje dėl lietuvių veiklos konsolidacijos, o dr. Bobelis priminė, kad Australijos atstovų rūmai priėmė rezoliuciją dėl Pabaltijo valstybių laisvės. Dr. Armanienė kalbėjo apie Tautos Fondo inkorporavimą Kanadoje.

Posėdžio dalyviai pasveikino dr. Bobelį jo išrinkti-

tėjusioj lietuviųoj prieita liepto galas, atsitiko be mūsų kaltės?

Tokių ir panašių klausimų litanią labai ilga. Ji taip pat šaukiasi rimto remonto. Manau, kad mes tikrai žinom, tik gal atsiminti nenorim gera posakį: "Kokia tauta, tokia ir valdžia". Taigi kai kalbam apie veiksmus, dažnai reikia kalbėti ir apie save.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

Birutė Januškienė, Windsore, a. a. Jetro Januško atminimui auka Dirvai 30.00
A. Lapinskas, Chicago .. 3.00
J. Bernot, Union 8.00
J. Mekeša, Eastlake 8.00
A. Juozaitis, Cleveland .. 8.00
J. Kriščiūnas, Canton Town 3.00
R. Kot, Amsterdam 3.00
Z. Vyšniauskienė, Malvern 5.00
Santara-Šviesa Fed. 25.00
J. Dūda, Boston 3.00
Dr. O. Mironaitė, Chicagoje a. a. Danutės Senikienės atminimui 25.00
D. Vidžiūnas, Chicago .. 13.00
R. Tamulionis, Birmingham 8.00
K. Daugvydienė savo a. a. vyro Kazimiero Daugvydo atminimui .. 25.00
J. Švedas, St. Petersburg 5.00
A. Janušauskas, De Land 5.00
Dr. A. Jasys, Columbus 3.00
Dr. A. Pustelnikas, Chicago 25.00
P. Vasiliauskas, Woodhaven 3.00
L. Meilus, Warren 8.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

mo proga į sąrašą asmenų, kuriems bus įteiktas Ellis Island medalis "už iškilų tautinės grupės atstovavimą". (ELTA)

PASIRUOŠIMAS VIENOS KONFERENCIJAI

Resistance International prašant, Lietuvių Informacijos Centras parašė memorandumą apie dabartinę Lietuvos būklę, kuri bus įjungta į šios organizacijos ruošiamą dokumentaciją Helsinkio baigiamojo akto peržvalgos konferencijai Vienoje. Ši medžiaga bus skleidžiama plačiu tiražu spaudai, delegacijos nariams bei besilankantiems Resistance International informacijos biure, kuris veiks Vienos miesto centre pirmąją konferencijos savaitę. Dokumentacija taip pat bus dalinama lapkričio 4 d. Resistance International spaudos konferencijoje, kurioje dalyvaus įvairios žymenybės, kaip pvz. prancūzų aktorius Yves Montand.

Resistance International yra plataus masto organizacija, susidedanti iš įvairių tautinių ir žmogaus teisių grupių. Jos siekia išlaikyti demokratines laisves pasaulyje bei atkreipti dėmesį į sovietų prasižengimus prieš žmogiškumą.

Lietuvių Informacijos Centro 7 puslapių memorandumas suglaustai nušviečia okupuotos Lietuvos rūpesčius, iškeliant ryškius žmogaus teisių pažeidimus, kaip pvz. kunigų užpuolius, areštus ir nužudymus Lietuvoj. Suglaustai aptariamas ir Lietuvos Helsinkio grupės narių bei kitų įkalintų lietuvių likimas, pagrindžio spaudos gyvastingumas bei religijos persekiojimas. Memorandumas baigiasi trumpa Lietuvos istorijos apžvalga. (LIC)

ĮKALINTŲJŲ PABALTIEČIŲ MOTERŲ BROŠIŪRA VIENAI

Pasaulio Lietuvių Bendruomenei remiant, Lietuvių Informacijos Centras paruošė medžiagą ir vertimus estų ruošiamai brošiūrai apie įkalintas pabaltietes. Brošiūra, kuri nušvies įkalintųjų lietuvių, latvių ir es-

čių moterų bylas, bus skleidžiama tūkstantiniu tiražu anglų, vokiečių, prancūzų ir ispanų kalbomis Vienos konferencijje.

Lietuvių skyrius aptars Editos Abrutienės, Jadvygos Bieliauskienės ir Nijolės Sadūnaitės bylas.

Abrutienė ir Bieliauskienė kartu sėdi Mordavijos lageryje, kur jos ne kartą su kitom kalinėm paskelbė bado streikus protesto ženklą prieš sunkias lagerio gyvenimo sąlygas, ir pan. Pirmoji atlieka šešerių metų bausmę už prašymą emigruoti, o pastaroji — septynerių metų bausmę už religijos ir istorijos mokymą Garliavos jaunimui.

1982 m. Nijolė Sadūnaitė pradėjo slapstyti nuo saugumo bandydama išvengti antro arešto. Jos memuarai apie pergyvenimus lageryje ir tremtyje atidengė lietuvių kalinės sunkią dalį.

Brošiūrą kartu su estais ir latviais leidžia Pasaulio Lietuvių Bendruomenė.

• Albert Jolis, Resistance International Amerikos skyriaus vedėjas, besiruošdamas Vienos konferencijai, lankėsi Lietuvių Informacijos Centre New Yorke, rinkdamas literatūros ir archyvinės medžiagos jo vedamos organizacijos informacijos stalui.

JAV skyrius Resistance International sutiko kelti Vytauto Skuodžio, kaip Amerikos piliečio, bylą Vienos konferencijos metu. Jie taip pat pažadėjo naudotis Lietuvių Informacijos Centro paruoštais duomenimis apie Lietuvos Helsinkio grupės narius. Iš plataus Lietuvių Informacijos Centro nuotraukų archyvo, A. Jolis atrinko disidentizmo vaizdų, kuriuos taip pat į jų statomą parodėlę įtrauks.

• Dr. K. Bobelis, Vliko pirm., gruodžio 3 d. 3 val. p. p. St. Petersburgo lietuvių klubo salėje, padarys platų pranešimą apie demonstracijas Austrijos sostinėje Vienoje ir Vliko seimą Londone.

Visi lietuviai kviečiami dalyvauti. Įėjimas nemokamas. Rengia Tautos Fondas.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

REMKIME TAUTOS FONDA

nes tik nuo mūsų priklauso kiek esame pajėgūs ginti ok. Lietuvos bylą laisvajame pasaulyje.

Neužmirškime LIETUVOS LAISVĖS IŽDO pagerbdami savo artimųjų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI paremia ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir padeda skleisti informaciją apie tikrą padėtį ok. Lietuvoje.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N. Y. 11421

DOVANŲ PARDUOTUVĖ

PATRIA

2646 West 71st Street,
Chicago, Ill. 60629

Gintarai, tautodailė, laikrodžiai, brangenybės, TV, elektronika, pardavimas ir taisymas. Taip pat didelis pasirinkimas prekių siuntimui į Lietuvą. Galima gauti spalvotas video juostas iš VII Tautinių šokių šventės.

Savininkai Fr. ir A. Šluta, telef. (312) 778-2100

KŪRYBA IR MOKSLAS

Rūsti tikrovė ir kas toliau?

Ištrauka iš Bronio Railos naujosios knygos 'Tave mylėti tegalima iš tolo'.

Europos karo pabaigos sukaktį palydėjo milijonai žodžių laikraščiuose, knygose, politikų kalbose, skambėjo išdidūs pasigyrimai ir daug kur liūdesio atodūsiai — ne visai tie patys Rytuose ir Vakaruose.

Bet per keturis dešimtmečius Europos valstybių sienos ir santvarkos vis tebėra tos pačios — o tai ilgas laikas ir, praeitį atsiminus, nedažnas pastovumas. Tiek ilgai be didesnio karo!

Tartum siekiant dar tvirtesnio saugumo, prieš dešimtmetį Helsinkyje vėl buvo pasižadėta nekaitalioti Europos valstybių sienų be jų pačių sutikimo, ir iš tikrųjų nematyti ženklų, kad vienoj ar kitoj geležinės uždangos pusėje kas atvirai "taikiu būdu" mėgautųsi tokiom intencijom.

Ir kai Sovietų Sąjungoje vieną po kito mirusius senyvus ir ligotus diktatorius dabar pakeitė jaunesnis ir galbūt geros sveikatos, tai užsienio laikraščiai būdingai spekuliuo, kad gal dabar Kremliaus imperija bent dvidešimčiai metų vėl turės pastovų ir energiškesnį diktatorių. Vadinas, nemano, kad Rusijoje santvarka galėtų pasikeisti ar kad iš šalies kas kėsintųsi sutriuškinti komunistų, kaip buvo sutriuškintas fašizmas ir nacionalsocializmas.

Todėl natūralu, kad ne tik mus, bet ir kitų kraštų ateitininkus kartais kvaršina tokie klausimai, kokius įdomiai iškėlė ir žymus prancūzų sovietologas prof. Alain Besanconas. Žvelgdamas ateitin, jis formulavo du klausimus ir mėgino duoti atsakymų. Pirma, — ar toji "kita Europa" jau pribaugta ir užsklęsta, finie? Ir antra, — jeigu kas kada ten pairtų, tai kas greičiau suirs: ar komunistų valdžios, ar tų kraštų visuomenių pajėgumas ir valia rezistuoti?

Klausimai, abejojimai, duomenys ne iš piršto laužiami, atrodo rimti.

• Bronys Raila. TAVE MYLĖTI TEGALIMA IŠ TOLO. Radijo prakalbos į Lietuvą 1983-1985. Aplan-ko dailininkas Vytautas O. Virkau, 442 psl. minkštais viršeliais, kaina 8 dol. Leidėjas — mecenatas Kostas Ramonas. Spaudė Draugo spaustuvė 4545 W. 63rd St. Chicago, Ill.

Štai tos padėties padairas:

— Sovietinės imperijos, arba to bloko kraštų buvusių tradicinių visuomenių pastatai jau mažne visiškai sugriauti.

— Socialinės tų tautų grupuotės nusilpnintos ir sumenkintos.

— Tautinės kultūros sužalotos.

— Ryšiai su kitu pasauliu nukirsti ar labai trukdomi.

— Aktyvūs senosios tvarkos ir ideologijos priešai sunaikinti.

— Komunistų partijom nebėr ko daug bijoti.

— Šiaip ar taip pavyko sukurti "tikro socializmo" santvarkas: vieno vado, vienos partijos, vienos policijos ir bendrų kalėjimų, t. y. kolektyvinio melo ir baimės prižlugintas sistemas.

Išimties dar būta Lenkijoje, kur visuomenė buvo sukūrusi bloką, pajėgų protestuoti ir pasipriešinti, — bet ir čia ne ilgam.

Ar ateity išvengsim kraujo praliejimų?

Ar pasiseks esminius priešingumus suderinti?

Ar įmanoma valdžių ir jų opozicijų sankirčius atitolinti?

Pridėsiu aiškiau, kas svarbiausia lietuviui: ar kada pasiseks pavergtom tautom iš Kremliaus žnyplių atsiplėšti?

Man patiko, kai prancūzų profesorius kukliai prisipažino: jis pats nežinąs... Jis išvis galvoja, kad į tokius klausimus vakariečiai negali atsakyti.

Gal kad ne kvalifikuoti, per naivūs, nepatyrę ant savo kailio egoistai?

Vadinas, apie tai geriau galėtų galvoti, suprasti ir spręsti tik rytiečiai, ir kad tai jų atsakomybė? Žinoma, mum gaila, jei vakarie-

čiai vis tiek menkai tesu- prastų ir net ko doriau pa- tarti nebemokėtų. Bet, ant- rą vertus, gal ir geriau nuo- lat nepūsti miglų ar guosti pigiom bendrybėm be datų. Pvz., kad "teisingumas ga- liausiai laimės" arba kad "laisvės idėja nemari" ir panašiai.

Žionma, tai brangios tie- sos, bet be datų, be kada.

Sovietai patenkinti tokiu pavergtosios Europos visuo- menių nuvarginimu, tikėji- mo ir vilties silpimu, nervi- niu išsieikvojimu, alkoholiz- mo ir apskritai demoraliza- cijos plitimu. Pavergtąsias tautas jie sąmoningai taip alino, o vakariečius mulki- no misinformacijom ir iliuzi- ziom.

Kas gi nežino, kad sun- kiau kovoti, kai nėra vil- ties laimėti — jei ne tuo- jau, ar netrukus, tai bent ne per tolimoj ateity?

Prancūzų sovietologas A. Besanconas — laimei, ne vienas toks Vakaruose — galvoja, kad vis dėlto gali- ma turėti vilčių dviem kryptim.

Pirmoji prielaida, — kad suirs sovietinės valdžios galia, nors šiandien ji ir dangstoma didelės karinės galybės šydais. Tačiau jis sutinka, kad tai ne per daug reali viltis.

Istorijos patirtis galėtų paremti tokį abejojimą: smurtiškos santvarkos gali ilgai išsilaikyti ir išsilaiko...

Antroji prielaida, — per- mainų vilties prielaida — tai išsilaikantis, kai kuriuo- se kraštuose dargi stiprė- jantis pavergtųjų tautų (kaip lygiai ir Vakarų pa- saulio) dvasinis stiprumas ir atsparumas.

Ta proga jis, irgi ne vie- nintelis, pabrėžia, kai ku- riuos negatyvius vakarie- čių veiksmus, kurių jie pa-

ŽVAKĖS ANT VASAROS KARSTO

BALYS AUGINAS

UŽSIDEGĖ žvakės geltonos
Ant džiūstančio medžio žvakidžių —
Gelsvos liepsnos plevena ore — —
Laukai alkani — nėra duonos,
Ir lapai vis krinta tolydžio
Į rudens laužą, kur dega giria — —

Suvytus, išgeltusi saulė
Laisto liūdesiu lapų lavonus
Spindulingai ištiesus rankas — —
Kai per žemę, per visą pasaulį
Ruduo virkdo girių vargonus —
Vėjas vasaros širdį užkas — —

tys nejaučia ar, atrodo, ne- suprantą, bet kurie skau- džiai temdina sovietinio tautų bloko dvasią ir pasi- tikėjimą ateitimi. Jų tarpe nurodo pvz. tokius diploma- itnius, politinius ar ūkinius gestus, kurie praktiškai tik stiprina Sovietų Sąjungą, arba ir atvejus, kai demo- kratiniai kraštai "jėgų pu- siausvyros" ir "taikos gy- nimo" vardan sutinka su Kremliaus pasisavinta "tei- se" beatodairiškai užslėgti Centro ir Rytų Europos tautas.

Su tokiais samprotavi- mais negaunam apčiuopia- mų atsakymų, tik sužinom, kad mūsų gyvybinių daly- kų esmė ir žaizdų židinius kai kas ir Vakaruose suvo- kia.

O aš tegalėčiau atsakyti gal kiek kitokiais žodžiais, bet su tom pačiom K. Če- ginsko išvadom, kurias jis anksčiau dėstė prancūzų žurnalistui iš Paryžiaus: —

Žaizdų skausmus gydyti ir savąsias viltis realistiš- kai puoselėti, aišku, turim ir turėsim mes patys, mūsų sąlygų ir aplinkybių areno-

je, savom priemonėm, lietu- višku keliu, savu protu ir dora širdimi.

Subrendusios kultūros ir sveikos dvasios tautai tai patikimiausias kelrodis il- goje kartaus likimo eisen- je, niūrią naktį, prieš auš- rą...

1985. IV. 17

Nepamirškite atnaujinti
D I R V O S
prenumeratą

DĖMESIO:

Mielas lietuvi-ve, jei turi atliekamą "Lietuvių Enci- klopediją", paaukok ją Var- šuvos Universiteto profeso- riui, kuris yra parašęs visa eilę knygų, kuriose nagri- nėja lietuvių-lenkų santy- kius. Rašo objektyviai. To- limesniam knygų rašymui, jam reikalinga informacija iš lietuviškų šaltinių, tą jis gali rasti Lietuvių Enciklo- pedijoje. Enciklopedija bus pasiųsta aukotojo vardu.

Siųskit pranešimą šiuo adresu: K. G. 18108 Hiller Ave., Cleveland, Oh. 44119. Telef. (216) 481-0791.

DEVENIŲ KULTŪROS FONDO LEIDINIAI

1. Jūratė Statkutė de Rosales — BALTŲ KAL- BOS BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALYJE, \$15.00.
2. Motiejus Karaša — GYVENIMO SŪKURIUO- SE, \$15.00.
3. Jokūbas Dagys — SCULPTURES (meno albu- mas), \$30.00.
4. J. Andrius — LIETUVOS ŽEMĖLAPIS, \$6.65.
5. Viktoras Karosas — LIETUVOS RYŠYS SU AMERIKA, \$5.00.

Užsiakymus siųsti: Devenų kultūros fondas,
P. O. Box 10782,
St. Petersburg, Fl. 33733,
U.S.A.

Kodėl ignoruojamos moterų sukaktys?

Aurelija Balašaitienė

Neseniai viename pobūvyje teko nugirsti kritišką žodį, taikytą mūsų įvairių asmeniškų gimtadienių bangai. Negalima nuneigti, kad jau toji karta, kuri, prieš 40 metų buvo jauna ir ant savo pečių per karo audras ir emigracijos sunkumus į laisvąjį pasaulį atsigabeno laisvos Lietuvos kultūros tąsą ir jau vidurinio amžiaus pasiekusį mūsų visuomenės prieauglį, tapo vyriausiąja karta, sulaukusia 75, 80 ir vyresnio amžiaus.

Vieni pasitenkino kukliu mūsų visuomenės eilinio nario vaidmeniu, sudarydami plačiai išsišakojusiai veiklai stiprų užnugarį. Kiti, savo talentus ir laisvalaikį skirdami kūrybiniam ar visuomeniniam darbui, padarė milžinišką įnašą į mūsų kultūros ir aspiracijų gyvastingumą už tėvynės ribų. Realus gyvenimo reikalavimai, aktyviai įsitraukus į kovą už būvį, rūpinant duoną ir mokslą savo šeimai, sulygino ir kiek iškraipė profesionalų sąvokas, todėl turime puikių dainininkų ir muzikų, dirbusių fabrikuose, medikų, vadovaujančių politinei veiklai, žurnalistų dirbančių įvairiose specialybėse, daugumoje labai nutolusiose nuo rašymo.

O vistiek kai kuriose srityse, grynai tautinio išpaigojimo ir asmeniškų pasišventimo dėka, esame pasiekę gražių rezultatų: turime centralizuotą švietimo sistemą, plačiai išsišakojusią periodinę spaudą, operą, puikų literatūrinio lygio poeziją, beletristiką, dramą.

Gaila, kad profesinėms sąvokoms savotiškai "aptrupėjus", pasitaiko dar ir taip, kad asmuo, pasiekęs pensijos amžių, nutaria pakrypti į kurią nors kūrybinę šaką, pradėdamas rašyti, reikšti pretenzijas į menininkus ir t.t. Tai žingsnis į viešumą, kuris supažindina visuomenę su iki tol "snaudusiais" sugebėjimais ir talentais. Aišku, kad tokių naujų pastangų lygis ne visada pasiekia tos aukštumos, kurioje yra kiti, kūrybinį ar visuomeninį darbą ilgus metus dirbę šalia kasdieninio gyvenimo išpaigojimų.

Ir štai, paskutiniųjų keletos metų laikotarpyje susiduriame su gimtadienių minėjimo antplūdžiu, asmenišką ir šeimyninę šventę paverčiant visuomenės dėmesio reikalaujančiu įvykiu, iškeliant solenizanto menkus nuopelnus.

Ir vėl, panaudojant svetimą, bet labai reikšmingą mintį, tenka pastebėti, kad visuomeninio dėmesio yra vertas tik toks jubiliejus, kuris atžymi kūrybinio darbo sukaktį ar net šeimyni-

nio gyvenimo daugelio metų vedybinį jubiliejų, nes ir jame yra reikalingas tam tikras kūrybiniai-psichologinis sugebėjimas. Artimiesiems šeimos nariams yra džiugu sveikinti savo tėvus ar kitus gimines, sulaukusius rimto amžiaus, tačiau visuomenėje sveikintinas yra tik konkretus įnašas už asmenišką gyvenimo ribų. Dažnai skaitome, kad buvo švenčiamas kokio tai asmens 70 metų gimtadienis, plačiai aprašomas, ieškant ir nuopelnų. Gal ir tai nebūtų per daug kritikuotina, jei nebūtų visiškai ignoruojama taip pat labai svarbi mūsų visuomenės dalis — moterys. Jei jų gimtadieniai nėra minėtini, tai jų kūrybinio darbo sukaktys prašyte prašosi minimos.

Deja, nei mūsų visuomenininkai, nei mūsų žurnalistai to nepastebi. Neteko užtikti spaudoje kurios nors moters pagerbimo, nebent specifinė situacija nenoromis reikalauja dėmesio, kaip konsulės Juzės Daužvardienės pareigų perdavimas Chicagoje ar mūsų moterims-rašytojoms premijų įteikimas. Tai tik jų pačių pastangų ir talento bei sunkaus darbo vaisių pripažinimas, kurio negalima išvengti, atsistojus prieš įvykusį faktą.

O turime gražų skaičių dar tebegyvenančių moterų, ne vien pasiekusių labai rimto amžiaus, bet ir kūry-

binio darbo sukakčių. Čia norėčiau paminėti tik kelias, pasikliaudama vieno atmintimi ar asmeniškų kontaktų, todėl toliau minimos moterys yra surašytos pripuolamai, be jokios ypatingos sistemos.

Štai istorikė Vanda Daugirdaitė-Sruogienė, gimusi 1899 metais, parašiusi "Lietuvos istoriją", naudojamą visose lituanistinėse mokyklose, ir ištisą eilę mokslinių veikalų, kurių paskutinis išėjo 1985 metais "Aušros gadynės dukra Eglė". Kiek gimtadienių ir sukakčių praleista! Žymi poetė ir rašytoja, gyvenanti Kalifornijoje, Petronėlė Orintaitė-Janutienė, net ir šiais metais išleidusi savo poezijos knygą "Legendų liepsnos", gimė 1905 metais, pragarsėjusi savo kūryba jau Nepriklausomoje Lietuvoje. Nelė Mazalaitė-Gabienė, gimusi 1907 metais, ateinančiais metais švęs savo 80-ąjį gimtadienį. Poetei Kotrynai Grigaitytei-Graudienei šiais metais sukako 75 metai, o ji vis dar turtina mus savo žavia poezija. Kompozitorė Giedra Gudauskienė, populiari mūsų solistų dainų kūrėja, gimė 1923 metais. Dalila Majauskaitė - Mackialienė, viena iš aktyviausių mūsų teatro puoselėtojų ir aktorių, gimė 1921 metais, o savo scenos karjerą pradėjo Lietuvoje. Populiarioji Birutė Pūkelevičiūtė, Julija

Švabaitė ir dar daugelis kitų, čia nesuminėtų iškilių moterų, dėmesio susilaukia tik kai jų kūrybos faktas ji išreikalauja, arba... po mirties, ir tai gana šykščiai.

Tik prisiminkime neseniai į amžinybę iškeliavusią dr. Aliciją Rugytę, sulaukusią 84 metų amžiaus. Ar buvo ji kada nors tinkamai pagerbta, nors vien jos pastangų dėka buvo išleista 20 atskirų Lietuvos praeities knygų, jų tarpe ir istoriškas "Ausros" dviejų tomų leidinys... Jei vyriškos lyties naujai atsiradę vyresnio amžiaus rašytojai save "įamžina" prisiminimų knygose, tai tokie darbai, kaip a. a. dr. Rugytės buvo atlikti ne savo garbei išskelti ar save prisiminimuose kilniai atvaizduoti, bet mūsų tautos iškylančiai dokumentacijai išlaikyti ir istoriniams faktams pavaizduoti. Net ir mirties majestoto akivaizdoje moteris, mūsų visuomenės gyvybės nešėja, kūrėja, intelektualė ir mokslininkė, neužsitarnauja tiek pat pagarbos, kaip koks nors ilgas metus išgyvenęs eilinis karys, gydytojas ar kokios nors organizacijos narys.

Net ir Lietuviškoji Enciklopedija, taip išsamiai išvardinusi lietuvių visų profesijų ir įvairiais nuopelnais pagarsėjusius vyrus, apie lietuves moteris teikia šykščią, kartais net nerūpestingą informaciją kaip tai yra padaryta su "Egle" — Liudvika Malinauskaite-Šliūpiene, net ir jos vardą parašant neteisingai ir jos kūrybinius nuopelnus priskiriant jos vyrui, nors ji buvo poetė ir rašytoja bei karšta lietuvių patriotė dar jo visai nepažinusi, kaip tą aiškiai įrodo surinkta dokumentacija, laišakai ir "Ausros" kompektai...

Čia tam tikro objektyvumo nuopelnas priklauso "Dirvai", kurioje išsamus, ilgas ir turiningas Stasio Santvaro straipsnis apie Sibiro kankinę, rašytoją Elena Juciūtę, nors ir po jos mirties, visiems primena lietuvių moters aktyvų dalyvavimą mūsų tautos tragedijoje ir jos vaidmenį, pasiekus laisvę. Ji nesitenkino vien mūsų pagarba, kaip Sibiro tremtinei, bet savo buvimą laisvėje pateisino vien mūsų pagarba, kaip Sibiro tremtinei, bet savo buvimą laisvėje pateisino savo raštais, kalbančiais apie mūsų tautos kančias. Nedaugelis moterų susilaukia tokio paminėjimo ar didelio formato nuotraukos, skirtos jos vienos asmeniui pagerbti.

Moterys menininkės buriasi į "Moterų Menininkių" sąjungą? Kodėl? Ar yra specifinis "moteriškas menas"? Galimas dalykas, kad jos siekia pripažinimo kaip grupė, kad lengviau būtų

prasiskverbti į viešumą, taip būtiną menininko talentui.

Pastebėtina, kad ir ypatingais atvejais straipsniai apie moteris, nežiūrint temos ir nuopelnų, labai retai patenka į pirmus mūsų laikraščių puslapius...

Ieškant temų minėjimams ar specialiu "metų" pasakelbimams (Maironio metai, "Aušros" metai, Krikščionybės minėjimo metai, Jaunimo metai, ir t.t.) ar nebūtų laikas pasiskelbti lietuvių-moters metus? Gal tada svarstyklės pakryptų į tikslesnę pusiausvyrą, ir būtų pagerbiami asmenys ne vien už lytį, bet ir asmeniškų nuopelnus. Būtų gera pagerbti lietuvių moterį dažniau, negu Motinos dienos proga, su gėlytėmis, eilėraščiais ir vaisėmis, simboliškai pripažįstant jos egzistavimą biologinės funkcijos rėmuose. Juk ir tautinio atgimimo kovų metuose knygnešiai platino knygas, bet jas skaityti išmokė motina prie varpstelio.

PHILADELPHIA

LAUKIAME PIANISTĖS SAKAITĖS

Balfo skyrius, besirūpinamas gyvenimo nuskriausaisiais, savo iškilingų tradicinių pietų metu, norėdamas atsidėkoti jautrių sielų žmonėms už finansinę pagalbą, stengiasi jiems be skanių maisto patiekalų duoti šiek tiek ir dvasinio peno. Į šių metų pokylį, įvykstantį lapkričio 9, tuojau po lietuviškos sumos šv. Andriejaus parapijos salėje, iš New Yorko atvyks mūsų iškilioji pianistė Dalia Sakaitė.

Pasak muzikinio meno kritikų, jos pirštų paliesti fortepijono klavišai suskamba nuostabiu grožiu. Dėka geros technikos, puikaus įsijautimo į atliekamus kūrinius bei jų vykusios interpretacijos klausytojai išgyvena savotišką dvasios pakilimą. Tai pianinės talento, įtempto darbo (skambinti pradėjo būdama penkerių metų) bet teoretinių mokslinių žinių (iš muzikos srities turi bakalauro ir magistro laipsnius) vaisius.

Pietumis-koncertu susidomėjimas gana didelis. Rengėjai prašo bilietus, kurie suaugusiam kainuoja tik 6 dol., o vaikui iki 13 m. 3, įsigyti pas valdybos narius arba šv. Andriejaus klebonijoj galimai greičiau, nes tuo bus didelis palengvinimas šeiminiškams, apskaičiuojant maistą ir salėje paruošiant stalus. Dėl svarbių priežasčių to negalintys padaryti, bilietus galės gauti prie įėjimo.

Piniginis vajus vyksta sklandžiai. Tie, kurie dar nespėjo aukos pasiūsti, malonėkite tai padaryti galimai greičiau. (bv)

Puikiausius kailius rasite

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

TAUTODAILĖS PARODA NEW YORKE

Tautodailės paroda New Yorke įvyko š. m. spalio 18, 19 dienomis Kultūros židinyje, Brooklyn, N. Y. Parodą rengė Lietuvių Tautodailės Institutas, vadovaujamas Lilės Milukienės. Tai buvo dar vienas išpūdingas šių metų sezono renginys Kultūros židinyje.

Minėjamą atidarė Lilė Milukienė New Yorko Tautodailės instituto pirmininkė ir pakvietė rašytoją Paulių Jurkų tarti žodį. Jis išsamiai ir išpūdingai apibūdino lietuvių tautodailės didžią reikšmę tautai ir jos nelengvą kilmę, su įvairiausiais apsirengusių kanadiečių moterų. Tai buvo Kanados tautodailės instituto

pirmininkė Aldona Vaitonienė, Greta Baltaduonienė, Ona Taseckienė ir Aldona Zander. Iš viso kanadiečių buvo su savo darbais atvykusių 13 moterų.

Paulius Jurkus baigdamas tarė: O kas lietuvių tautai tiek daug pasidarbovo, kad šiandien galėtume tiek džiaugtis tuo nepaprastu tautodailės metu ir pats atsakė, jog tai lieuvės "moterėlės", kurios atlikę sunkius namų darbus bei rūpesčius amžių bėgyje tyliai ir kruopščiai dirbo ir kūrė tą tautinį meną, kad jis amžiams išliktų skelbdamas lietuvių tautodailės meną ir moterų sugebėjimą.

Toje parodoje matėme

Tautodailės darbų parodos bendras vaizdas.

V. Maželio nuotr.

Tautodailės Instituto Toronto skyriaus audėjos ir narės, atvykusios su paroda į New Yorką. Iš kairės: Greta Baltaduonienė, Onytė Taseckienė, Aldona Bobenaitė-Vaitonienė ir Aldona Zanderienė, su Lile Milukiene viduryje. P. Aldona Vaitonienė yra Toronto LTI pirmininkė, o L. Milukienė New Yorko skyriaus.

V. Maželio nuotr.

nepaprastai daug skirtingų darbų: daugybė stovinčių lėlių aprengtų tautiniais ir skirtingais drabužiais, kurias matydamos nuotraukoje netikėtum, jog tai negyvos mergelės, nes jų veidukai kaip gyvi, vieni šypsosi, kiti nuliūde. Matėme įvairiausių darbų iš medžio, baldelių, keramikos indų, skulptūrėlių ir nepaprastai įdomiais raštais išaustų juostų, rankšluosčių, staltiesių ir staltiesėlių, kilimėlių iš įvairiausių siūlų. Ir kokia daugybė ir grožybė buvo iš Velykinių margučių įvairiausiais raštais dekoruotų. Daugelis lankytojų įvairių darbų išigijo.

(eč)

• **Santaros-šviesos Federacija**, per p. Paškevičienę atsiuntė Dirvai paremti 25 dol. Ačiū.

• **Dr. V. Raisys**, Vokietijoje, Dirvai paremti atsiuntė 75 dol. Ačiū.

• **Galina Leonienė**, Bradford, atnaujindama prenumeratą pridėjo auką 25 dol. su geriausiais linkėjimais Dirvai stiprėti ir augti. Ačiū.

• **Dail. Mikalojus ir Elena Ivanauskai**, St. Petersburg, Fla., siųsdami auką, jungia Dirvai linkėjimus stiprėti. Ačiū.

• **Janė ir Edvardas Šišai**, Glendale, Ca., siųsdami Dirvai auką, rašo "Tegyvuoja Dirva!" Ačiū.

• **Kazimieras Mikolajūnas**, Chicagoje, Ill., Vilties draugijos narys, papildė savo įnašą, atsiųsdamas 100 dol., tuo būdu tapdamas šimtininku. Ačiū.

Laiptai į save

Anatolijus Kairys

(4)

Dirvos 1986 m. konkurse premijuota novelė

II

Grįžus namo ėmė krėsti drugys. Liepos pabaiga, karštis nepakenčiamas, o mano kūnas virpa, baimė stingdo kraują, smegenys persunktos netikrumo jausmo. Saulėtas vasaros dienas pridengė tamsios ūkanos, nedrįsau pasakoti Amerikoje patirtų išpūdžių, tarsi būčiau kriminalistas. Rugpjūčio naktys šiltos ir trumpos, bet mano idėjinėje krizėje jos buvo ilgos ir šiurpios, sąnarius traukinėjo sausas mėšlungis, negalėjau ramiai svarstyti, koncentruotis pareigose. Taip greit, taip greit... Šamoneje gyvas Birutės veidas — primena kažką, akys matytos kažkur, balsas girdėtas... Linksma — iš vienos pusės, liūdna — iš kitos: šmėkla virš mano galvos, kur ji mane veda?... Kas yra toji "shmėkla", kas yra tasai "kažkas"? Persiojojau savo pažįstamus, draugus, bendradarbius — nieko panašaus. Smukau atgal į laiką, lyg į duobę, gilyn ir gilyn: mokytojai, auklėtojai, profesoriai, studentai, merginos ekskursijose, gatvėse, parduotuvėse, šokiuose... Deja, deja: Nei veido, nei žvilgsnio, nei balso neužtikau, neatkasiau praėjusių metų labirintuose.

Vakare ilgai stovėjau prieš atvirą langą — atvirą į lauką ir save. Kaip ir nuo ko pradėti? Daudžiau trapų dienų stiklą, leidausi valandų laiptais į prisiminimų veidrodžiais užverstą rūšį — gal pamatysiu... Birutė dažnai kėlė akis į mane, tyrinėjo mano veidą. Ką ji atpažino?

Ar ji, kaip ir aš, panašų veidą kažkur matė, girdėjo balsą? Ką ji fiksavo, taip intymiai mane stebėdama? Kodėl ji pasirinko mane — aš juk ne pirmas turistas iš Lietuvos, pati sakė? Ji mažai ką žino apie save. Viskas likę tėvyneje. O ką aš žinau apie save? Dar mažiau, dar mažiau... Ar mano pavardė Vismantas? Ar iš tiesų man trisdešimt dveji? Ji abejoja. Kais-ta. Abejojama idėjomis, istorija, iškasenomis... Bet abejoti vardais ir metais — neįprasta... Savo metrikų aš nemačiau. Yra užrašyta. Kas užrašė? Kur aš gimiau? Kur mano tėvai? Kas padarė mane našlaičiu ir kodėl? Tai ne Birutės, o mano problema!

Mano archeologines ambicijas lėmė sapnų liga. Ar ne keistas sutapimas? Ši liga, aš manau, yra mano ankstyvoje vaikystėje patirtų nelaimingų atsitikimų bei skaudžių pergyvenimų vaidiniai. Dar kūdikystėje, gerai prisimenu, mane apsėdo kasinėjimo manija — raustis po žeme, kažko ten ieškoti: surasti, atkasti, sužinoti... Šioji "liga" nuo pirmųjų gimnazijos baigimo dienų mane taip persekiojo, kad aš nieko kito negalėjau studijuoti — ji stumtė stūmė būti archeologu, tyrinėtoju, dar nesurastų daiktų atradėju, jų prasmės aiškintoju. Ši "liga" nenustojo manęs kankinusi ir studijas diplomu apvainikavus. Aš nepajėgiau atskirti sapno nuo tikrovės, realaus kasinėjimo nuo svajonės sukurto: ką radau, o ką tik sapnavau ar

svajojau — dažnai klydau. Nuodingas nežinomybės kirminas mane graužė. Baimė, kurią aš slėpiau nuo kitų ir savęs — atsigręžti ir pažiūrėti atgal — nedavė ramybės mano dvasiai! Kaip ilgai aš trauksiu meilės serenadas mylimajai, kurios ištikimybė taip abejoju, kaip ilgai aš tramdysiu savo sąžinę?... Tai klausimai, likiminiai. Ryžausi ne kartą ieškoti priežasčių, ryžausi "atkasti save"... Birutės sutikimas ir pokalbis su ja tėra "pirmas skambutis", veikiau atsitiktinis pažadinimas iš letargo, idant visai nenumirčiau.

Mano gyvenimas įvairus ir nuotaikingas. Aš buvau mėtomas iš kalno į kalną, iš slėnio į slėnį, auklėjamas, drausminamas: akys — akmenys, žodžiai — botago kirčiai. Daryk, kalbėk, mąstyk taip — ne kitaip! Iki absurdo. Ir dariau. Ir išmokau. Jaunas senis pražilusiomis smegenimis. Iškasenos ir patirtis mane subrandino per anksti, užbėgo laikui už akių, padarė iš manęs mokslu ir menu pasipuošusią kari-katūrą.

Dar kartą patyrinėjau nuotrauką. Krūva akmenų, šimtmetis ažuolas, dvi storos šakos iškeltos lyg rankos šauksmui, žalias laukas, raudonas akiratis, matyt, traukta prieš saulėleidį. Tik užrašas pačiame kamputyje "Viskas po ažuolu" tebėra lengvai išskaitomas. Reikia surasti ir išsiimti, kas pakišta. Lįsti pirma į laiką, paskui į žemę, ir tik vėliau į save. Atvirai ir drąsiai. Nepasitikėti knygomis, archyvais, senais laikraščiais. Nuo "yra" iki "buvo" — pirmųjų vaiko žingsnių! Viskas privalo būti atidengta dienos šviesai — malonu ar skaudu, naudinga ar kenksminga. Keturiuos savaitės iki mokslo metų pradžios, turiu pasidaruoti. Birutė laukia žinios, aš neturiu teisės jos apvilti — pažadėjau.

(Bus daugiau)

Laisvės kovų paminklas šaukiasi pagalbos

Savanorių-kūrėjų, ramovėnų, šaulių, birutiečių iniciatyva ir pastangomis, remiant lietuvų visuomenei, prieš 25-rius metus Jaunimo centro sodelyje pastatytas paminklas, prisiminti už Lietuvos laisvę kritusiems kariams ir partizanams. Didelių įvykių minėjimu metu, organizacijos, mokyklos, institucijos susirenka prie šio Laisvės kovų paminklo ir prisimena kritusius už Lietuvos laisvę. Padedami vainikai, sakomos kalbos, nulenkiama galvos prieš laisvės kovotojus.

Buvo sudarytas ir globos komitetas į kurį įėjo šių organizacijų pirmininkai: Lietuvos savanorių-kūrėjų s-gos, Lietuvių veteranų karių s-gos Ramovė, Lietuvos šaulių s-gos, JAV LB Chicago (dabar Vidurio Vakarų) apygardos, kuni-gaikštienės Birutės karių šeimų moterų draugijos ir

vėliau Jaunimo centro direktorius (dabar J. c. valdybos pirm.). Laikui bėgant ir minėtų organizacijų vadovybėms besikeičiant, paminklas liko primirštas ir tik Jaunimo centro vadovybė ar tėvai jėzuitai, ant kurių žemės paminklas pastatytas, juo tesirūpino.

Laikas, gamta ir aplinka darė savo ir paminklas aptrupėjo, cemento siūles lietus išplovė, pamatas suskilo ir reikalingas pagrindinio atnaujinimo. Paminklo globos komiteto vardu, Lietuvos šaulių s-gos centro valdybos pirm. Karolis Milkovaitis, 1986. X. 2 d. Jaunimo centre sušaukė Chicagoje esančių organizacijų atstovų ir spaudos bei radijo žmonių pasitarimą, į kurį atsilankė ketvirtadalis visų pakviestųjų — netoli puskapio. Pasitarimui vadovavo K. Milkovaitis, o sekreto-

riavo B. Vindašienė. Išklaičius pranešimų apie paminklo padėtį ir jau pradėtus ryšius su kontraktoriais, norint išsiaiškinti atnaujinimo kainą ir sudaryti išlaidų sąmatą, vieningai pritarė globos komiteto padarytiems ėjimams ir paminklo atnaujinimui. Išlaidų suma priklausys nuo remonto pobūdžio ir dydžio. Neformaliu kontraktorių apskaičiavimu, paminklo atnaujinimas kainuos 12,000-15,000 dol. Paminklo globos komitetas lėšų neturi nė pašto ženklams nusipirkti, todėl čikagiškės organizacijos turėtų nedelsiant iš savo iždų pasiųsti dosnią auką globos komiteto iždininkui. Čekius rašyti Paminklo globos komiteto vardu ir siųsti iždininko Kesto Juškaičio adresu: 7005 So. California, Chicago, Ill. 60629, telef. 312-436-6641.

Žuvusiems dėl Lietuvos

Lietuvos laisvės kovų paminklas Jaunimo Centro sodelyje prašosi atnaujinimo.
B. Jasaitienės nuotr.

CELESTE & LEONARD 86

*The Positive Choice
for Our Future.*

**The Governor
from Cleveland
Delivers!**

Paid for and Authorized by: The Governor's Committee, Hamilton J. Teaford, Treasurer, 20 E. Broad Street, Columbus, Ohio 43215.

laisvės paminklas, esantis Jaunimo centro sodelyje, yra Chicago lietuvų pasididžiavimas ir nuolat lankomas. Organizacijos švėsdamos savo veiklos sukaktis, suvažiavimai, minėjimai neaplenkia Lietuvos laisvės kovų paminklo. Lituanistinės mokyklos pradeda ir baigia mokslo metus, prisimindamos žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir pagerbdamos jų atminimą.

Paminklo restauravimas yra būtinas ir organizacijos pirmosios turėtų atskubėti su savo neatkištine auka, o plačioji visuomenė, manau, taip pat nebus abejinga. Paminklo globos komitetas išsiuntinės organizacijoms laiškus ir paskelbs atsišaukimą į visuomenę. Išgirskime ir atsiliepkime į jų prašymą.

Neatidėliokime, bet tuoju pat atsiliepkime. Nuo mūsų dosnumo ir aukų didumo priklausys ir paminklo restauravimo darbų apimtis.

A. Juodvalkis

• **Leonas Petronis**, Dearborn Hts., Mich., Vilties šimtininkas, papildė savo įnašą, atsiųsdamas dar 100 dol. Ačiū.

• **K. Bandzevičius**, Los Angeles, Ca., siųsdamas Dirvai auką, rašo: "Esu labai senas. Bėga jau šimtas ir kol kas galiu paaukoti Dirvai laikas nuo laiko kiek galiau". Ačiū.

• **Danutė Vidžiūnas**, Chicagoje, Ill., užsiprenumerodama Dirvą rašo: "Siunčiu prenumeratą ir dar pridėdau 13 dol. paremti šį gražų laikraštį". Ačiū.

• **Aleksas Kiršonis**, Rancho Palos Verdes, Ca., Vilties šimtininkas, papildė įnašą atsiųsdamas dar 100 dol. Ačiū.

Antanas A. Olis Amerikos lietuvio simbolis

Vytauto Abraičio kalba, pasakyta ALT suvažiavime
Chicagoje, prisimenant Antaną A. Olį.

Adv. Antanas Olis (1898. VIII. 25 — 1958. VI. 3)

Sveikintina yra Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybės iniciatyva pagerbti asmenis didžiai pasitarnavusius ne tik A.L. Tarybai, bet ir iš viso Lietuvai ir lietuvių tautai. Neabejotina, viena iš tokių asmenybių yra a.a. Antanas Olis, užsitarnavęs mūsų visų gilią pagarbą ir dėkingumą už jo veiklą A.L. Taryboje ir už jos ribų, visos Amerikos visuomenėje, populiarinant lietuvių tautos kultūrą ir Amerikos lietuvių įnašą į Amerikos materialinį ir kultūrinį gyvenimą.

Sakoma, kad karalius Dovydas ragino garbinti Viešpatį vargonais ir cimbolais, garbinti jį visokiais instrumentais. Mūsų atveju, prisimenant Antaną Olį, tuo Viešpačiu nėra pats Olis, o visa Lietuva. Antanas Olis savo igimtu gabumų dėka įdėjęs išskirtiną įnašą į Amerikos Lietuvių gyvenimą, o tuo pačiu ir visos lietuvių tautos gyvenimą, tapo Lietuvos dalimi. Minėdami, vertindami ir pagerbdami tokius žmones kaip Antanas Olis, išreiškiame pagarbą ne tik jam, bet ir pačiai Lietuvai.

Antanas Olis, gimęs, augęs ir mokslinį lavinimąsi baigęs Amerikoje, yra pilna žodžio prasme amerikietis. Kaip šio krašto sūnus, jis atidavė savo duklę su kaupu savo gimtajam kraštui - Amerikai. Bet mes jį galime laikyti, ir su pasididžiavimu laikome, ir Lietuvos sūnumi, nors jis Lietuvos ir niekad nematė.

Bandant išryškinti Antano Olio plačią šakotą ir gilią asmenybę, pravartu bent šio pagerbimo laiko ribose prisiminti jo svarbesnius biografinius duomenis.

Antanas Olis gimė 1898 m. rugpiučio 25 d. Bridgeport, Chicagos miesto dalyje, to meto lietuvių sostinėje. Tėvai Olšewskiai-Olišauskai džiaugiasi naujagimi, bet neilgam. Tėvas Antanas Olišauskas, didelis Lietuvos mylėtojas, prižiūri, kad sūnus išaugtų tikru lietuviu, kokių jis pats buvo. Iki šešių metų Antanukas ir temokėjo tik lietuviškai kalbėti. Bet šeimą ištinka didelė nelaimė - miršta motina Olišauskienė, Antanukui vos sulaukus šešių metų amžiaus. Iki antrųjų tėvo vedybų, beveik penkiems metams, našlatis Antanukas su broliu Algirduku išsiunčiami gyventi pas bevaikį ūkininką, Našlaičiam Globoti Draugijos siūlymu. Per tą laiką Antanukas be maž pamišta ir lietuvių kalbą. Po antrųjų vedybų, griežtoje tėvo priežiūroje,

sūnus Antanukas jau pamotės auginamas ir auklėjamas kad išaugtų lietuviu.

Antanas Olis jau pačioje jaunystėje parodė savo didelius gabumus mokykloje. Aštuonerių metų pradžios mokyklos kursą jis baigia būdamas vos 13-kos metų. Vidurių 4-rių metų kurso mokyklą baigia būdamas 17 metų. Baigęs vidurinę mokyklą jis įstoja į Chicago University Kolegiją, o ją baigęs į to Universiteto Teisių Fakultetą ir 1921 metais baigia jį su teisių doktoratu. Tais pačiais metais Illinois State išlaiko egzaminus praktikuotis advokatūroje. Baigus vidurinę mokyklą, prieš pradedant studijas, I-jo Pasaulinio Karo metu, jis stoja į Amerikos karo laivyną. Tokiu būdu, Antanas Olis - dar tik 23 metų amžiaus - ne tik I-jo Pasaulinio Karo veteranas, bet ir įsigijęs visas kvalifikacijas dirbti jo pasirinktoje profesijoje.

Jau pačioje jaunystėje Olis parodė ir savo didelius igimtus gabumus muzikoje. Baigiant vidurinę mokyklą, tos mokyklos metraštyje randame Antano Olio sukurta klasės dainą, su tai dainai pritaikintomis gaidomis, jo parašytomis. Savo studijų metu jis ir toliau domisi muzika, kaip ją domėjosi ir visą savo gyvenimą. 1920 metais jis įstoja į Chicagoje garsų Birutės chorą ir po metų jis tampa to choro chorvedžiu, o antrais metais ir to choro pirmininku. Jo muzikinė veikla greitai prašoko Birutės choro ribas. Kaip Margučio bendradarbis jis suorganizavo, per vieną stipriausių radijo stočių, lietuviškos muzikos ir dainų transliaciją į Lietuvą. 1934 metais, pasaulinėje parodoje Chicagoje, jis diriguoja Chicagos simfoniniam orkestrui lietuviškų kūrinių koncerte. 1942 m. tautinių grupių politiniame susirinkime Chicagos amfiteatre, dalyvaudamas 17,000 žiūrovų, lietuviai pasirodo su Olio vadovaujama menine programa.

Man atrodo, kad dar daugelis šioje salėje esančių prisimena garsiuosius Margučio banketus-koncertus su simfoniniais orkestrais, choralais ir pasaulinio masto solistais, kaip Lilly Ponce ir mūsų lietuviškais žvaigždėmis, kaip Paulina Stoškus, Anna Kaskas, Algirdas Brazys, smuikininkė Kuprevičūtė, dirigentas Marijošius ir kitais. Labai teisingai rašė Margutyje Vladas Vijeikis, vienas iš Margučio bendradarbių, kad Olis "... kaip ir kiekvienas žmogus, taip ir

jis, turėjo silpnybių. Viena tokių jo silpnybių buvo simfoninis orkestras. Be jo bet koks didesnis parengimas Oliui atrodė nepilnas."

Piniginiai Olis buvo daugiau menininkas, negu advokatas. Jis niekad neklausė kiek tas dalykas kaštuos. Jam visada rūpėjo, kaip tai atrodys. Ir todėl visi Olio parengimai visur ir visada atrodė grandioziškai - baigia Vijeikis.

Jau nuo 1928 metų Olis nuolatinis Margučio Radijo programų dalyvis. Ne eilinis dalyvis, bet tas, kuriam ne svetima ne tik kultūrinė programos dalis, bet ir visuo meninė. Jo per Margutį perduoti juridiniai patarimai yra daug kam pasitarnavę. Todėl suprantama, kodėl su Olio atsisveikinant rašė Margutis: "Sudiev, brangus Ben dradarbi, Globėjau ir Akstin-tojau! Velionis su Margučiu išgyveno ištisus 30-tį metų. Jis buvo Margučio gyvybės dalis, kurios niekas negalėjo atstoti. Be Olio Margutis vargiai būtų galėjęs atlikti tuos darbus, kurie yra suteikę Amerikos lietuviams tiek garbės ir pasididžiavimo. Olis buvo nepailstantis visų didelių kultūrinių darbų planuotojas. Olio pasiaukojimas Margučiui buvo tyras ir nepakeičiamas. Per Margutį jis kalbėjo į visus lietuvius. Per Margutį jis vykdė savo kaip lietuvių pašaukimą. Per tiek metų glaudžiai dirbdamas su Margučiu, Antanas Olis paliko jame didelį dvasinį turta: plačią lietuvių vienybės mintį, pagarbą kitaip mąstantiems, gilesnį lietuvių kultūros bei politinės veiklos supratimą ir šviesią pažiūrą į Lietuvą" - baigia Margučio štabo atsisveikinimo žodis.

Kai 1948 metais visos organizacijos atsisakė lietuvių dailininkų, atsidūrusių Vokietijoje, surengtą parodą perkelti į Ameriką, tai Antanas Olis pats vienas ėmėsi to didžiulio darbo, kaštavusio virš 20,000 dol. (1949 m.) ir tą parodą ne tik perkėlė į Ameriką, bet ją parodė New Yorke, Waterburyje, Bostone, Detroite ir Chicagoje. Tai buvo milžiniškas darbas, pareikalvęs ne tik pinigų, bet ir labai daug pastangų ir nervų. Ir tik vienas Olis galėjo visus tuos sunkumus nugalėti, visakam atsakydamas su šypsena - "... juk visa tai daroma dėl mūsų motutės Lietuvos!". Nemanau, kad yra reikalinga įrodinėti, kokią didelę politinę naudą lietuvių tautai davė atveštoji meno paroda, parodyta 5-se Amerikos didmiesčiu-

se, kurių kiekvienos atidaryme dalyvavo arba gubernatoriai, arba senatorius, kongresmanas ir net New Yorko arkivyskupas, kardinolas Spellmann.

Kaip minėjau, Antanas Olis iš mažens mėgo muziką ir meną, ir per tai išitraukė į lietuvių visuomeninį gyvenimą. Neseniai spaudoje skaičiau, kaip viena amerikietė motina džiaugiasi, kad jos sūnus advokatas, po dienos praleistos teisme, vakarais kuria muzikinius kūrinius, juos įrašo į juosteles ir kaip tie jo kūriniai su kiekviena diena populiarėja. Bet gi toji motina jaučiasi laiminga, kad jos sūnus yra advokatas mėgstas muziką, o ne muzikas mėgstas advokatūrą. Tokiu buvo ir Antanas Olis. Taigi, laimingi ir mes, kad Antanas Olis buvo advokatas mėgstą muziką ir meną. Jo pirmas viešas pasireiškimas lietuviškame darbe buvo įstojimas į Susivienijimą Lietuvių Amerikoje, 1926 metais. Kaip gabaus organizatoriaus ir sąžiningo veikėjo gabumų dėka, jis jau 1930 metais išrenkamas tos didžiosios organizacijos Finansinės Komisijos pirmininku. Stai kaip rašo apie Antano Olio veiklą 1934 m. SLA organizacijoje Petras Jurgėla, redaktorius leidinio apie Antano Olio tėvą: "... Neužmirškime, kad šioje milžiniškoje lietuvių sąjungoje nuolat eina atkakli ir gudri priešingųjų srovių kova. Ir kaip tik tokiose sąlygose Antanas Olis turi savo visų pri-

pažintą autoritetą". Bet esminė ir pati didžiausia Antano Olio veikla lietuviškuose baruose prasidėjo su 1941 metais, po Prezidento Antano Smetonos atvykimo į Ameriką.

Prezidentui Antanui Smetonui atvykus į Ameriką, greitai pradėjo ryškėti daugelio katalikų, socialistų ir sandariečių pastangos išjungti prezidentą iš bet kurios veiklos Lietuvos nepriklausomybei atstatyti. To pasėkoje iš ALTos pasitraukė tautininkų atstovas Kazys Karpis.

Susidariusią padėtį aptarti, tautininkai susirinko Juozo Bačiūno vasarvietėje. Tariantis išryškėjo, kad tautininkai Lietuvos laisvinimo veiklai koordinuoti turi steigti organizaciją, kuri glaudžiai bendradarbiautų su prezidentu Antanu Smetona ir lietuvių Užsienių Tarnyba - Diplomacija. Tokia organizacija ten ir buvo įsteigta ir ji pavadinta Lietuvai Vaduoti Sąjunga, pirmuoju pirmininku išrenkant Antaną Olį. Greta buvo įsteigtas Tautinis Lietuvių Šalpos Fondas (Lithuanian National Relief Fund, Inc.) kurio pirmininku irgi išrinktas Antanas Olis. Lietuvai Vaduoti Sąjungos centrą perkėlus iš Chicagos į Clevelandą, Olis pasiliko tik Tautinio Lietuvių Šalpos Fondo pirmininku. Šis Fondas turėjo labai didelės reikšmės organizuojant United Lithuanian Relief Fund, Inc. - BALFą. (Bus daugiau)

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30—9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 6955 So. Campbell Ave., Chicago, IL
60629. Telefonas: (312) 778-5374.

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

ISTORINĖS KNYGOS SUTIKTUVĖS

Jono Švobos istorinės knygos — **Seiminė ir prezidentinė Lietuva** — sutiktuvės įvyko š. m. spalio 19 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose. Sutiktuvės suruošė Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdyba, pirmininkaujama dr. Leono Kriaučeliūno. Popietę vedė valdybos vicepirm. Petras Bučas, trumpais bruožais supažindinęs su prelegentu dr. Bronius Namicku, specialiai atvykusiu iš New Yorko.

Prelegentas dr. Bronius Nemickas koncentravosi į Jono Švobos knygoje palies. tą 1926 m. gruodžio 17 d. įvykį, populiariai vadinamą perversmu ir nagrinėjo konstitucinės teisės požiūriu. Dr. Br. Nemickas narpliojo painius konstitucinius klausimus, lygino su buvusiais precedentais ir to laiko krašto gyventojų nuotaikomis. Perversmą ruošė karininkai, pritariant opoziciniams partijoms: krikščionių demokratų blokui su tautininkais. Antanas Smetona į prezidentus buvo išrinktas tuolaikinio seimo, pasitraukus prezidentui dr. Kaziui Griniui. Tai vyko nė be spaudimo aukštųjų karininkų. Seimas buvo paleistas 1927 m. balandžio 12 d., o nauja konstitucija paskelbta 1928 m. gegužės 15 d. Dr. Bronio Nemicko kalba spausdinama atskirai sekančiame Dirvos numery.

Po pranešimo, stebėtinai mažai buvo paklausimų ir tie patys neišsivystė į platesnes diskusijas.

ALT S-gos Detroito skyriaus pirm. Albertas Misiūnas supažindino su Jono Švobos knygos "Seiminė ir prezidentinė Lietuva" išleidimo istorija ir su pagarba prisiminė mecenatą a. a. Juozą Tamošiūną, įgalinusių, palikimo dėka, knyga išleisti. Apgailestavo, kad autorius Jonas Švoba, dėl sunkios ligos, šioje šventėje negalėjo dalyvauti, bet savo žodį įkalbėjo į magnetofono juostą, kurią perduotą per garsiakalbį, susirinkusieji atsidėję iš klausė.

Studentė Renata Variakojytė paskaitė ir knygos būdingą ištrauką, o dainininkė Burbienė, pritardama gitara, padainavo keletą lietuviškų dainų.

Knygos sutiktuvių popietę užsklandė ALT S-gos pirm. dr. Leonas Kriaučeliūnas padėkojęs prelegentui dr. Br. Nemickui, detroitiešiams — A. Misiūnui ir V. Tamošiūnui, skaitovei R. Variakojytei, dainininkei Burbienėi, talkininkėms ir visiems gausiems dalyviams.

Po programos, buvo pabendrauta prie kavutės, pa-

ruoštos valdybos narių su talkininkėmis. Dalyviai apsirūpino Jono Švobos knyga, kurią atvežė detroitiešiai bendraminčiai.

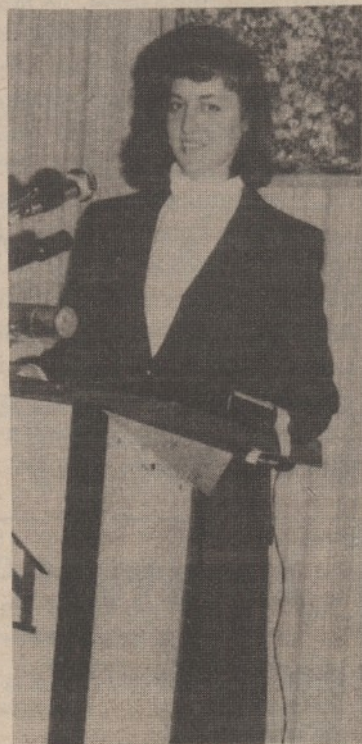
Pobūvis buvo gausus dalyviais, nors tą pačią popie-

Dr. Bronius Nemickas, supažindinęs auditoriją su J. Švobos knyga teisiniu požiūriu ir atsakęs į klausimus.

Petras Buchas, knygos Seiminė ir Prezidentinė Lietuva pristatymo vedėjas.

Renata Variakojytė, gražia dikičia skaičiusi iš knygos Seiminė ir Prezidentinė Lietuva.

Popietės, supažindinant su J. Švobos knyga, rengėjai ir programos atlikėjai. Iš kairės: Ona Daškevičienė, V. Tamošiūnas, R. Variakojytė, dr. B. Nemickas, A. Misiūnas, L. Burbienė, L. Kriaučeliūnas, E. Valiukėnienė.

Visos nuotraukos — Variakojos

Linda Burbienė, atlikusi eilę liaudies dainų, pati skambindama gitara.

tę vyko net penkiose vietose įvairūs lietuviški renginiai ir čikagiškė visuomenė turėjo pasiskirstyti. Vis dar Chicagos lietuvių kultūrinė, visuomeninė veikla tebėra labai gyva ir renginių netrūksta, tik kartais pristinga dalyvių.

Grįžtant prie Jono Švobos knygos "Seiminė ir prezidentinė Lietuva" reikia pažymėti, kad tai yra pirmas išsamus leidinys apie nepriklausomos Lietuvos gyvenimą. Mūsų istorikai yra parašę ir išleidę keletą istorijos veikalų, bet kaip taisyklė vis sustoja prie nepriklausomybės slenkščio ir nenori pajudinti savarakiško gyvenimo laikotarpio. Išimtį sudaro Jonas

Švoba, kuris nepabūgo paliesti daugelio pergyventą ir dar gerai prisimenamą nepriklausomybės laikotarpį. Gerai, kad lietuvis, gyvas liudininkas, viską surašė ir palieka dabartinei ir ateinančioms kartoms. Užtenka mums vadovautis lenkų, vokiečių ir rusų kronikininkais, kurie praeitę įvykius tempia ant savo kurpalio. Lenkų istorikas J. Dluogošas šešis šimtmečius mulkino lietuvių ir kitus, apie jogailinį lietuvių krikštą ir gyrėsi lenkų nuopelnais, įvedant Lietuvos krikščionybę, nors tokio krikšto iš viso nebuvo (žiūr. istoriko Jono Dainausko studiją, paskelbtą 1986 m. antro ketvirčio "Mūsų Vytėje").

Ne visi sutiks su knygoje paskelbtais faktais ir jau yra susilaukęs kritikos, bet paliks rimtas istorinis šaltinis ateities tyrinėjimams. Dėkingi esame Jonui Švobai už įdėtas pastangas, nušviečiant Lietuvos nepriklausomo gyvenimo laikotarpį.

Jonas Švoba, Seiminė ir prezidentinė Lietuva, 422 psl., įrišta į kitus viršelius, kaina 10 dol. Išleido "Vilties" draugijos leidykla, Clevelande. Finansavo ALT S-gos Detroito skyrius.

KORP! NEO-LITHUANIA ŠVENTĖ

Korporantų sueiga

Korp! Neo-Lithuania Chicagos padalinio sueiga šaukiama lapkričio 2 d. (sekmadienį), 3 val. p. p. Lietu-

vių tautiniuose namuose (6422 So. Kedzie Ave.). Sueigoje bus išklaudyti valdybos narių ir kontrolės komisijos pranešimai, junjorų kėlimas į senjorus ir naujos valdybos bei kontrolės komisijos rinkimai.

Visi neolitanai kviečiami dalyvauti.

Korporacijos šventė

Korp! Neo-Lithuania Chicagos padalinio ruošiamą šventę įvyks lapkričio 8 d. (šeštadienį) šia tvarka:

I. a. 11 val. ryto pamaldos tėvų jėzuitų koplyčioje už mirusius korporantus.

b. Po pamaldų, žuvusiųjų už Lietuvos laisvę pagerbimas, padedant vainiką prie Laisvės kovų paminklo.

c. Mirusiųjų korporantų kapų lankymas.

II. a. 7 val. vak. Lietuvių tautiniuose namuose iškilminga sueiga, paskaita, spalvų uždėjimas.

b. Dirvos konkurso novelės laureatui rašytojui Anatolijui Kairiui premijos įteikimas.

II. Vakariene ir šokiai.

Į vakarienę vietas užsakyti šiais telefonais: 776-7954 arba 436-5035.

Visa lietuviškoji visuomenė kviečiama dalyvauti.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

PRODUCTION
ASSEMBLERS & SEAMTRESS
Manufacturer of women's costume jewelry & bells seeks mature individuals for hand manipulation of materials. Exp. helpful. Excellent manual dexterity & eye-hand coordination a must. For appl. call 404-872-8272. (42-43)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Filatelistų draugijos "Lietuva" XXI-mos filatelijos parodos atidarymas. Iš kairės: dr. K. Ėringis, A. Juodvalkis, J. Adomėnas, J. Žygas, Lietuvos gen. konsulas V. Kleiza, A. Beleška ir V. Lesniauskas.

FILATELIJOS PARODA

Filatelistų draugija Lietuva, šių metų spalio 18-19 d. Jaunimo centre, Chicagoje, suruošė XXI-mą filatelijos parodą. Ši paroda skirta paminėti draugijos 40 metų veiklos sukakčiai ir prisiminti 750 metų nuo Saulės mūšio.

Parodos atidarymas įvyko spalio 18 d. (šeštadienį), JC mažojoje salėje. Atidarymui vadovavo parodai ruošti komiteto pirm. Juozas Žygas. Žodį tarė komiteto garbės pirmininkas ir Lietuvos garbės gen. konsulas Vaclovas Kleiza ir perkirpo kaspiną. Apie draugijos veiklą ir parodą kalbėjo draugijos pirm. Jonas Adomėnas. Parodoje išstatyti ne tik Lietuvos pašto ženklai, bet ir pinigai. Ypač gausūs pašto ženklų rinkiniai, užėmę visą salę. Parodoje ant stalų buvo išdėstyti įrišti 1946-1984 metų draugijos išleisti biuleteniai, sudarę labai patrauklų ir įspūdingą rinkinį (nuosavybė Liudo Kairio). Kelios knygos buvo ir iš New Yorko.

Ankstytas atidarymo rytas nesutruakė masės žmonių, bet susirinko pakankamas skaičius, besidominčių filatelija. Atidaryme dalyvavo ir Chicagos aukšt. lit. mokyklos mokiniai su direktorium Juozu Masilioniu ir visais mokytojais. Pašto

ženklų rinkiniai yra vaizdingiausia istorija, parodanti tautos valstybinį gyvenimą.

Po parodos apžiūrėjimo, rengėjai pakvietė visus dalyvius kavutei.

Paroda tęsėsi dvi dienas ir geriausi rinkiniai buvo premijuoti. Parodos programoje daug vietos skirta anglų kalbai. Įvado žodis ir Saulės mūšio aptarimas, skirti angliškai kalbantiems, tik gen. konsulas savo žodį paskelbė lietuviškai. Ar ne per anksti išstumiame lietuvių kalbą iš informacinių leidinių?

Aplamai, paroda sutvarkyta ir apipavidalinta be priekaišto. Parodos rengimo komitetas yra įdėjęs daug darbo, tvarkant ir globojant brangius eksponatus.

Filatelistų d-jai "Lietuva" vadovauja: pirm Jonas Adomėnas, vicepirm. ir sekr. Viktoras Lesniauskas, vicepirm. Antanas Baleika, išdininkas Aleksas Zakas, biuletenio adm. Kazys Rožanskas ir numizmatikas Jonas Augustinčius. Parodai ruošti komiteto pirm. Juozas Žygas.

RENGINIAI

Lapkričio 22 d. Lietuvių tautinio ansamblio GRANDIS metinis vakaras Jaunimo centro didž. salėje.

Lapkričio 23 (sekmadi-

BENDRAI IŠPILDYTAS PAŽADAS

Su dideliu džiaugsmu pranešame gerą žinią, kad daugelio pasaulio lietuvių, organizacijų, radijo, spaudos ir kraštų Bendruomenių darbo, pasišventimo ir aukų dėka 1986 spalio 4 dieną baigėme rinkti pažadėtus 600,000 dol. PLB Lituaniškos Katedrai.

1981 metais Pasaulio Lietuvių Bendruomenė pasirašė sutartį su Illinois universitetu Chicagoje, įsteigdama pirmąją ir amžiną PLB Lituaniškos Katedrą laisvajame pasaulyje su 750,000 dol. fondu. Pats universitetas skyrė 150,000 dol., o mes pasižadėjome per 5 metus surinkti 600,000 dol. Dabar tą pažadą visi bendrai išpildėme!

Pusę pažadėtos sumos įmokėjus (300,000 dol.), 1984 metų rudenį PLB Lituaniškos Katedra pradėjo savo darbą su pirmaisiais aukštojo lituanistikos mokslo aspirantais, siekiančiais magistro ir daktaro laipsnių. Šiais metais yra užsiregistravę jau 9 aspirantai. Jai sėkmingai vadovauja profesorius dr. Bronius Vaškelis, kurio adresas yra: PLB Lituaniškos Katedra, University of Illinois at Chicago, 1225 University Hall, Box 4348, Chicago, Ill. 60680, tel. 312-996-4412.

Asmenys ir organizacijos iš daugelio kraštų ypatingai daug ir nuosirdžiai aukų per praėjusį mėnesį. Už tai Jums visiems reiškiam didžiausią padėką, nes Jūs ypatingu būdu įamžinote išeivijos lietuvių meilę lietuvių kalbai, mokslui bei kultūrai, ir bendrą

mūsų pasiryžimą visokiais būdais kovoti už Lietuvos laisvę bei nepriklausomybę, savo tarpe išlaikant ir ugdat samoningą lietuviųbę.

Gauti pinigai virš 600,000 dol. sumos dabar yra dedami į specialų Stasio Barzduko vardo fondą (1981 rugsėjo 13 miręs Stasys Barzdukas ilgus metus buvo mokytojas, lituanistas, kalbininkas, vienas iš Lietuvių Bendruomenės steigėjų ir jos ugdytojų, JAV LB vadovas, PLB valdybos pirmininkas ir PLB Garbės pirmininkas). Šio fondo pinigais bus remiami tolimesni PLB Lituaniškos Katedros darbai, kaip pavyzdžiui kituose universitetuose dėstančių lietuvių profesorių atsikvietimui specialioms paskaitoms, papildoma parama lituanistikos doktorantams ruošiantiems, specialių lituanistikos seminarų bei leidinių ruošimui, ir panašiai.

PLB Fondo vadovybė savo darbą tęsia toliau ir prašo Jūsų aukų bei testamentinių palikimų PLB Lituaniškos Katedros darbams ir studijoms. 1987 metų pradžioje bus paskelbti visi PLB Lituaniškos Katedros aukotojai, kurių vardai ir pavardės ar organizacijų pavadinimai bus įrašyti į specialią aukotojų knygą, laikomą universitete. Paaukoję 50 dol. ar daugiau gaus padėkos diplomus, o paaukoję 500 dol. ar daugiau bus įrašyti į PLB Lituaniškos Katedros garbės lentą, kuri kabos Illinois universitete. Tad nespėję savo aukų iki šiol atsiųsti, gali tai padaryti iki šių 1986 metų pabaigos.

Visos aukos gali būti nurašytos nuo pajamų mokesčių JAV ir Kanadoje ("tax deduction" ID No. 36-3097269). Prašom aukas rašyti LITHUANIAN WORLD COMMUNITY FOUNDATION vardu ir siųsti į PLB Fondo raštinę šiuo adresu: Lithuanian World Community Foundation, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636, telef. 312-778-2200.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fondo vadovybės vardu dar kartą reiškiu didelę padėką visiems aukotojams ir talkininkams už Jūsų amžinos vertės dovaną, tai PLB Lituaniškos Katedros įsteigimą, kuri tarnaus išeivijos lietuviams ir padės kovojančiai lietuvių tautai okupuotoje Lietuvoje atgauti laisvę. Ačiū Jums visiems.

Vytautas Kamantas
PLB Valdybos ir PLB
Fondo pirmininkas

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Mums rašo

DIRVA — PIRMUTINĖ!

Padėka priklauso Dirvai už greitą pranešimą apie spalio 5 d. Washingtonė įvykusią protesto demonstraciją prieš OSI pradedamas ir šio krašto teismų patvirtinamas apkaltinimo bylas pabaltiečiams ir ukrainiečiams.

Pagarba Anastazijai Macuvienei už platoką to žygio aprašą! Jos priekaištas, kad baltimoriečiai neparėmė, visai užtarnautas. Vietinio liet. radijo pusvalandžio metu buvo tik trumpa užuomina, kad tokia demonstracija bus vykdoma ir kad pabaltiečiai kviečiami prisidėti. Tačiau pajėgės nės Baltimorės liet. organizacijos (Bendruomenė, Draugijų Taryba) nesiteikė sukrusti ir paraginti, kad didesnis tautiečių būrys vyktų į Washingtoną.

Bet stebino ši kartą ypač Baltimorės estų laikymasis. Kai lietuviai nerengė organizuotos išvykos autobusu, neturėdamas savo mašinos, paskambinau į estų bendruomenės namą, norėdamas prie jų prisidėti, jei jie turėtų pasisamde autobusą. Atsakė, kad neturėsia. Jei kas iš jų tą dieną vyks, tai tik savo mašinomis. Nežinau, kiek jų buvo nuvažiavę. Estų čia yra tiek, kad lengvai galėjo užpildyti autobusą. Juk deportacijos pavojus pirmiausia gresia jų tautiečiui — Karl Linui.

Baltimorietis

MUMS RAŠO

Dirvos Nr. 40, spalio 16 d. bendrų žinių skyriuje, straipsnelyje "Išgirsime Bronių Kazėną", yra pažymėta, kad "jis yra įdainavęs ir išleidęs dvi plokšteles. Lietuvių kalba "Kur dangus ugnim liepsnoja" ir anglų...

"Kur dangus ugnim liepsnoja" plokštelė yra įdainuota Ramovėnų vyrų choro ir išleista Clevelando Ramovėnų skyriaus, bet ne p. Br. Kazėno.

Nenoriu atimti jam kokios pagarbos. Jis puikus, gabus ir muzikalus asmuo, tačiau klaidingus davinius spaudai paskelbti yra truputį nemoralu prieš tuos asmenis, kurie tos plokštelės išleidimui pasidarbavo ir tikimės klaida bus atieties Dirvos numeryje atitaisyta.

Buv. Ramovėnų Vyrų choro pirmininkas
A. Liutkus

• PERKANT IR PARODUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

nį) Vasario 16 gimnazijos centrinio komiteto ruošiamas vajeaus užbaigtuvių pokylis JC salėje. Programą atliks torontiškis jaunųjų dainininkių kvartetas SUTARTINĖ.

Į abu renginius bilietai gaunami Vaznelių prekyboje.

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

SOVIETŲ POLITINIO KALINIO MINĖJIMAS

Spalio 30 yra diena, kai minimas politinis kalinys Sovietų Sąjungoje. Jis kaip tik ir yra tas drąsus ir neužslopintas balsas priešpaudos šaltyje.

Estai, latviai, lietuviai, lenkai, rumunai ir ukrainiečiai atžymės tą dieną minėjimu, įvykstančiu ketvirtadienį, spalio 30, 7:30 val. vak. Ukrainiečių kultūriniam centre, 26601 Ryan, Warren, Michigan. Pagrindinę kalbą angliškai pasakys buvęs sovietų politinis

kalinys Valentin Moroz. Visi kviečiami atsilankyti.
DLOC

RAMOVĖNŲ POSĖDIS

Spalio 19 d. šv. Antano parapijos mokyklos patalpose įvyko LKVS "Ramovė" Detroito skyriaus valdybos posėdis, kurį pravedė pirmininkas Vytautas Kutkus, sekretoriavo Romas Macionis. Posėdyje dalyvavo: Mykolas Abarius, Stasys Šimoliūnas, Bronius Valiukėnas, Balys Telyčėnas, birutininės Emilija Kutkienė, Ona Pusdešrienė ir koresponden-

Aštuntosios tautinių šokių šventės rengimo komiteto pirm. V. Kvedaras (kairėje) turėjo patarimą šventės reikalais su Tautinių šokių instituto valdybos pirm. G. Gobiene, išd. St. Bacevičiene, sekr. J. Raginiene ir vicepirm. Fr. Zapoliu.
A. Dziko nuotr.

Detroito Tarptautinio Instituto ruoštoje parodoje lietuvių dailės meno pavilijone budėtojos E. Kutkienė, L. Mingelienė ir E. Bulotienė.
K. Sragausko nuotr.

tai Stasys Garliauskas, Antanas Grinius ir Antanas Sukauskas.

Lietuvos kariuomenės šventė bus paminėta šv. Antano parapijoje lapkričio 23 d. tokia tvarka: 10:30 Mišios už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Organizacijos dalyvauja su vėliavomis, vadovauja švyturio j. šaulių kuopos pirmininkas Bronius Valiukėnas. Akademi-ja ir meninė dalis įvyks parapijos salėje 12 val. Pasikaitą skaitys LKV S-gos "Ramovė" centro valdybos pirmininkas Antanas Jonai-

tis. Meninę dalį atliks muz. Stasio Slizio vadovaujamas Moterų kvartetas.

Po minėjimo bus vaišės, kuriomis rūpinasi birutietės. Visi Detroito ir apylinkių lietuviai prašomi prisiminti Lietuvos kariuomenės šventę ir paminėjime gausiai dalyvauti.

ATVYKSTA GRANDINĖLĖ

Clevelando "Grandinė", vadovaujama Aleksandros ir Liudo Sagių, Amerikos Lietuvių radijo klubo kviečiama, lapkričio 9 d. atvyksta Detroitan ir 3 val. p. p. Crestwoad auditorijoje, 1501 N. Beech Daly Dearborn Heights atliks šokių

ir dainų koncertą.

Bilietus galima įsigyti: Dievo Apvaizdos parapijoje pas Kazį Gogelį, šv. Antano parapijoje pas Antaną Sukauską ir koncerto dienoje Crestwood gimnazijoje.

★

• **Alfonsas ir Bronė Nakai** apleido Detroitą ir nuolatiniame gyvenime išvyko į Floridą. Jų adresas: Alfonsas Nakas, 100 Amy Lane, Sunny Hills, Fla. 32428.

• **Kristina Daugvydienė** savo vyro a. a. Kazimiero Daugvydo prisiminimui Dirvai paremti atsiuntė 25 dol. Ačiū.

Superior Savings ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių
ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 iki 4:00,
penktadieniais 9:00 iki 6:00;
šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

K. Žiedonis, LB Ohio apyg. pirmininkas, dalyvauja VISTA savanorių "Senior Ethnic Find" programoje, kuri remiama Clevelando miesto. Iš kairės: Senior Ethnic Find direktorė Jennie Bochar, Kazys Žiedonis ir MOVE projekto direktorė Annie L. Garda.
D. Orantaitės nuotr.

ĮSIGYKITE ŠIUOS LEIDINIUS

- ☐ LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA, 37 tomai \$370.00
- ☐ LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS 37-tas tomas \$ 35.00
- Anksčiau užsisakiusiems - \$33.50
- ☐ ENCYCLOPEDIA LITUANICA, 6 tomai \$150.00
- ☐ VINCO KRĖVĖS RAŠTAI, 6 tomai \$ 35.00
- ☐ Signataro PETRO KLIMO "Iš mano atsiminimų" ... \$ 13.25
- ☐ Prez. A. SMETONOS raštai "Pasakyta parašyta" \$ 11.25

J. KAPOČIUS, P.O. BOX 95, SO. BOSTON, MA 02127, USA

(617) 268-7730

— Iškirpti. Užsakymus ir mokestį siųsti JAV doleriais —

Vardas, Pavardė

Adresas

BOSTON

ŠAULIŲ SUBATVAKARIS

Martyno Jankaus šaulių kuopos Brocktone surengtas spalio 11 d. Sandaros salėje Brocktone subatvakaris susilaukė gana gyvo atgarsio Brocktono ir apylinkės lietuvių vislomenėje. Pagrindinė subatvakario programos dalis — tai filmas iš vysk. Jauliaus Baltakio šventinimo apeigų. Filmą — gerai paruoštas, įdomus. Jį susuko ir rodė Juozas Bružas iš Putnamo, Conn. Po filmo buvo kavutė su užkandžiais, dainos ir šokiai, grojant muzikai iš juostų. Martyno Jankaus šaulių kuopa numato tokius subatvakarius ruošti kas mėnesį. Kuopos pirmininku yra Juozas Stašaitis.

"ŠURUM-BURUM"

Dideliu pasisekimu visais atžvilgiais praėjo So. Bostono Lietuvių Piliečių drau-

gijos surengtas spalio 12 d. vad. "Šurum-burum". Į jį buvo susirinkę draugijos narių ir svečių daugiau, negu tikėtasi. Dideliam narių veteranų būriui įteikti draugijos ženklukai. Pietūs jiems buvo veltui. Vykdyto piniginio vajeus ir kitų dovanų paskirstymo pagrindu gauta gražaus pelno. Turint savas patalpas, tokius renginius reikėtų dažniau organizuoti.

BROCKTONO LIETUVIŲ TARYBA

Nuo senų laikų Brocktone veikia Brocktono Lietuvių Taryba, kurią sudaro visos patriotinės vietos lietuvių organizacijos. Prieš keletą metų toji taryba buvo paskelbta Amerikos Lietuvių Tarybos skyriumi. Paskutiniame jos posėdyje išsiaiškinta ir nutarta, kad Brocktono Lietuvių Taryba yra ne Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius, bet savarakiška vietos lietuvių organizacijų taryba, kuri ben-

ELECT

JUDGE THOMAS J. MOYER MOYER

FOR CHIEF JUSTICE OF THE OHIO SUPREME COURT

- Judge, Tenth District Court of Appeals, 1979-Present.
- Executive Assistant, Office of the Governor, 1975-1979.
- "Highly Recommended" for Chief Justice by the Ohio State Bar Association, and endorsed for Chief Justice by the Cleveland and Dayton Bar Associations.

For the Integrity Ohioans Expect.

Paid for by the Judge Moyer for Chief Justice Committee, Sheldon A. Taft, Treasurer
P.O. Box 1008, 52 East Gay Street, Columbus, Ohio, 43216-1008 614/460-3626

dradarbiauja su Amerikos Lietuvių Taryba, kaip ir kitomis lietuvių bendrinėmis organizacijomis. Tokios išvados prieita todėl, kad Brocktono Lietuvių Tarybos sudėtyje yra tokios organizacijos, kaip LB-nės vietos apylinkė, Martyno Jankaus šaulių kuopa, Balfo 72 skyrius, LK Moterų sąjungos vietos kuopa, kurių centrai nepriklauso Amerikos Lietuvių Tarybai. Dabar Brocktono Lietuvių Tarybos valdybą sudaro: Romualdas Bielkevičius — pirmininkas, Albina Bašakauskienė — sekretorė ir Jonas Šuopys — išdininkas.

NUSTATYTOS MINĖJIMO DATOS

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimą ateinančių metų vasario 15 d. Bostone rengia Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyrius, vadovaujamas Aleksandro Chapliko, o Cape Code — Lietuvių Bendrojo mėnės Cape Codo apylinkė, vadovaujama Vlado Židžiūno. Tos šventės minėjimas Brocktone įvyks vasario 22 d. Juo rūpinasi Brocktono Lietuvių Taryba, vadovaujama Romualdo Bielkevičiaus.

VAGIŲ ĮSILAUZIMAS

Naktį iš spalio 13-sios į 14-tąją vagys buvo įsilaužę į So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos namą. Piktadariai iškrėtė užkandinę ir visus namo aukštus, kai ką išsinešdami, o daug

ką apgadindami. Tarp kitko trečiame aukšte pagrindinėje salėje išdraskyta garsiakalbių sistema. Draugija turi reikalingą draudimą, tad didelių nuostolių nebus, bet pats įsilaužimo faktas ir sugadinimai sudaro laikinų nepatogumų ir kelia draugijos valdybai naujų rūpesčių, kurių jai ir šiaip jau netrūksta dėl draugijos klubo baro pirmame aukšte uždarymo.

VILNIAUS DIENA

Kasmet Laisvės Varpo radijo programa plačiai paminė Vilniaus dieną. Tai daroma spalio 9-sios pagrindu, primenant ne tik praeityje Lietuvai padarytą skriaudą, bet taip pat iškeliant ateities pavojus dėl Vilniaus, į kurį nepagrįstas pretenzijas tebereiškia lenkai ir gudai. Šiemet Vilniaus diena paminėta spalio 19 d. Laisvės Varpo laidoje. Šiuo reikalu aktualų pranešimą padarė programos vedėjas

Petras Viščinis, pergyvenęs Lenkijos okupaciją Vilniuje. Šalia to perduotas rašytojo Antano Gustaičio paruoštas poezijos ir muzikos montažas "Mūsų Vilnius".

CLEVELANDO PARENGIMAI

• LAPKRIČIO 8 D. — Lietuvių namų ir klubo premijos balius Lietuvių namų salėje.

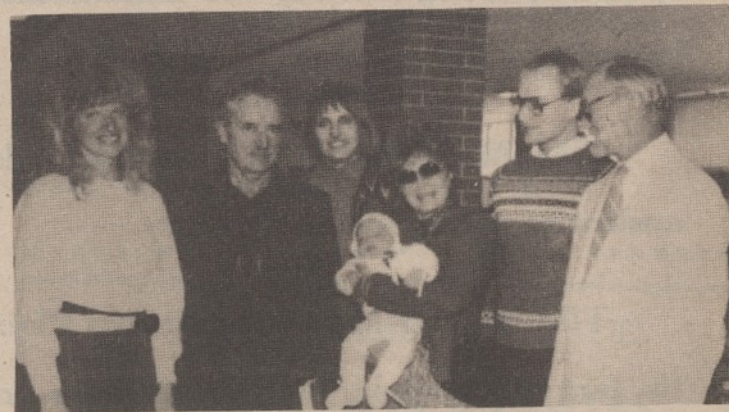
• LAPKRIČIO 16 D. Šv. Jurgio parapijos tradicinis "kalakutų" festivalis.

• LAPKRIČIO 22 D. kariuomenės šventės minėjimas. Rengia Ramovė Clevelando skyrius.

• GRUODŽIO 6-7 D. D. Lietuvių Dienos Clevelande. Atvyksta Dainavos ansamblis iš Chicagos ir suvaidins "Lietuviškas vestuves".

• GRUODŽIO 21 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos Kalėdų eglutė.

• GRUODŽIO 24 D. Šv. Jurgio parapijoje bendros Kūčios.

Vincas ir Teresė Urbaičiai sulaukė tolimų svečių... marčios Dainos Sidrytės-Urbaitienės ir pirmojo anūkėlio Andriaus iš Mobile, Alabamos. Iš kairės: Daina, dr. R. Sidrys iš Chicagos, Daina Urbaitytė, Teresė su anūkėliu, Rytas Urbaitis ir Vincas Urbaitis. V. Bacevičiaus nuotr.

- Lithuanian Credit Union
- Lietuvių kredito kooperatyvas
- Tel. (216) 481-6677

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS
vieninteliame lietuvių kredito
kooperatyve Ohio valstijoje.

KIEKVIENA SĄSKAITA FEDERALINĖS
VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100,000.

MOKAME AUKŠTESNES
PALŪKANAS UŽ:	SKOLINAME GERESNĖS
NĖMIS IŠSIMOKĖJIMO
TAUPYMO SĄSKAITAS	SĄLYGOMIS:
CERTIFIKATUS	ASMENINIAMS REI-
IRA SĄSKAITA	KALAMS. AUTOMOBILIŲ
PENSIJŲ ČEKIŲ	PIRKIMUI NAMŲ
SĄSKAITA	PAGERINIMUI NAMŲ
(DIRECT DEPOSIT)	PIRKIMUI (morgičiai).

Atliekame visus bankinius patarnavimus. Parduo-dame pinigines perlaidas (money orders), traveler's cheques, priimame telefono, elektros, šildymo ir vandens sąskaitas.

DARBO VALANDOS:

Antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 10:00 val. r. iki 2:00 val. p. p.
Pentadieniais nuo 2:00 val. p. p. — 6:00 val. vak.
adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose Lietuvių namuose.
877 East 185th St., Cleveland, Ohio 44119

SEKMADIENIAIS

11:00 val. r. — 12:00 val. dienos
Dievo Motinos parapijos patalpose
18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

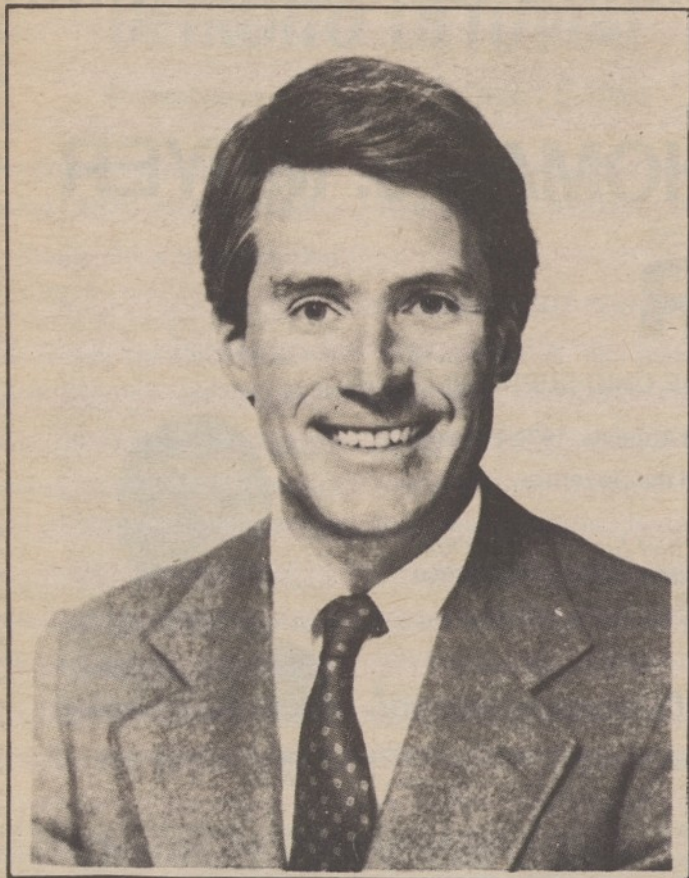
MATAS REALTORS

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JONAS DUNDURAS, adv. RAMON FOLTZ,
ROMA MAJOROVAS, ALGIS MATAS, PETRAS
MATAS, PATRICIA SAJOVEC, DALIA
ŠIRVAITIS, adv. HOWARD TURNER.

TIM McCORMACK OUR COUNTY AUDITOR

Raginame balsuoti už pavyzdinčiai. Jis atkreipė Tim McCormack, Cuyahoga apskrities kontrolierių. Kontrolierius atsakingas už apskrities mokesčių paskirstymą ir naudojimą. Jo įstaiga tikrina apskrities nekilnojamą turtą ir nustato jo vertę mokesčių reikalingams.

Apskrities kontrolierius Tim McCormack baigia savo ketverių metų kadenciją ir yra kandidatas sekančiam terminui. Rinkimai bus ši antradienį, lapkričio 4 dieną. Galime pasidžiaugti, kad Tim McCormack pirmosios kadencijos metu savo pareigas atliko labai

apylinkėse ir vietoje padėjo jiems užpildyti reikalingus pareiškimus.

Apskrities finansinės operacijos atliekamos moderniais atskaitomybės metodais. Jokių išekvojimų ar nesąžiningumų. Jo administracija veikė ramiai, profesionaliai, rūpindamasi, kad kuo daugiau žmonių pakeltų savo ekonominę gerbūvį, naudodamiesi įvairiomis lengvatomis (mokesčių sumažinimas, šiluminės energijos pašalpos ir kt.). Plačiai apie tai informavo tautybių spaudą ir radiją.

Vertindami jo sugebėjimus atsakingai vadovauti apskrities mokesčių kontrolės įstaigai ir jo pastangas padėti visiems mokesčių mokėtojams geriau suprasti valdžios funkcijas, mes remiame jo perrinkimą ir kviečiame visus lapkričio 4 dieną balsuoti už Tim McCormack — Cuyahoga County Auditor. Jį remia Plain Dealer, Sun Messenger, daug visuomeninių ir profesinių organizacijų bei jungtinis Tautybių komitetas.

Dirva ir
Tėvynės Garsų radijas

• **PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.**

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad š. m. spalio mėn. 7 d. po sunkios ligos mirė

inž. VYTAUTAS MOŠINSKIS,
paskutiniu laiku gyvenęs 147 Ocean Pine Terr. Jupiter, Fla., anksčiau Pompano Beach. Palaidotas spalio mėn. 10 d. Riverside Memorial Park Jupiter kapinėse.

Nuliūdime liko žmona Danutė, brolis Algirdas ir broliavaikiai Jurgis, Liuda, Janina ir Antanas.

KVIETIMAS Į "LIETUVISKAS VESTUVES"

Artėja tradicinė Clevelando lietuvių šeimos šventė — Lietuvių Dienos, kurios vyks š. m. gruodžio 6 ir 7 dienomis. Kviečiame visus dalyvauti šių dienų renginiuose.

Gruodžio 6 d., 6 val. vak. Euclid gimnazijos auditorijoje įvyks "Lietuviškų vestuvių" spektaklis, kurį atlieka Dainavos ansamblis ir šokių grupė Spindulys. Atvyksta arti šimto dalyvių — dainininkų, solistų, artistų ir jaunų šokėjų, kurie ne tik šoka, bet ir dainuoja.

Po spektaklio Dievo Motinos parapijos svetainėje bus vakarieniškas pasisvečiavimas su dainavičiais ir spinduliečiais.

Sekmadienį, gruodžio 7 d. vyks dailės paroda ir pietūs šv. Kazimiero lituanistinei mokyklai paremti.

Bilietus į spektaklį prašome įsigyti iš anksto. Jų kainos po 15, 12, 8 ir 4 dol. Lituanistinės mokyklos mokiniams bus rezervuotos vietos be įžangos mokesčio. Vakarieniškas su svečiais kainą 10 dol.

Bilietai platinami po lietuviškų pamaldų abiejose parapijų svetainėse ir Lietuvių Namuose. Užsisakyti juos galima skambinant telefonais M. Aukštuoliui — 481-9928, B. Vedegienei — 531-2131, J. Gudėnui — 486-2662, V. Čėčiui — 486-9944, V. Čyvui — 486-3228, A. Miškinienėi — 486-8517. Mecenatams, aukojusiems 100 dol. ar daugiau, rezervuosime du pirmųjų vietų.

tų bilietus ir dviems asmenims vakarienę.

Kviečiame dalyvauti ir atsivesti kuo daugiau svečių į "Lietuviškas vestuves".

JAV LB Clevelando
Apylinkės Valdyba

• **Grandinėle** šoks lapkričio 2 d. 75th Anniversary of the Interchuch Council of Great Cleveland parengime Public Hall nuo 3:30 iki 5:30 val. vak. Programoje taip pat dalyvauja vengrų skautų ir kitų tautybių grupės. Įėjimas veltui.

HELP WANTED

Industrial sewing, some experience helpfull. Apply in person:

WILLIAM S. ADLER, INC.
1383 East 17 St.

HOUSES FOR SALE

Open Sunday 1-4

19115 Muskoka Ave off East 185 St. Alumium sided, 3 bedroom, central air condition. 49,900.

18012 East Park off East 185 St. 5x5 double, near Our Lady. 62,900.

130 East 206 St. off Lake Shore. Aluminum sided, 3 bedroom bungalow, 2 car garage. Only 59,000.

GEORGE KNAUS
Realtor

819 East 185 Street
481-9300

(42-43)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Edvardas Stepas, visuomenininkas, ypač Balso veikloje stipriai pasireiškias, spalio 11 d. Clevelande atšventė vardinę didele draugų būryje. Iš kairės jo žmona Joana, solenizantas Edvardas, dr. J. Stankaitis, kun. G. Kijauskas, S. J., ir sūnus Kęstutis Stepas.

V. Bacevičiaus nuotr.

TIM McCORMACK, Cuyahoga County Auditor —

apskrities kontrolierius, vėl kandidatuoja šiai pozicijai lapkričio 4 rinkimuose.

TIM McCORMACK yra visų aukštai vertinamas apskrities pareigonis.

TIM McCORMACK indorsavo Plain Dealer laikraštis, tautybių spauda, radijas ir įvairios organizacijos.

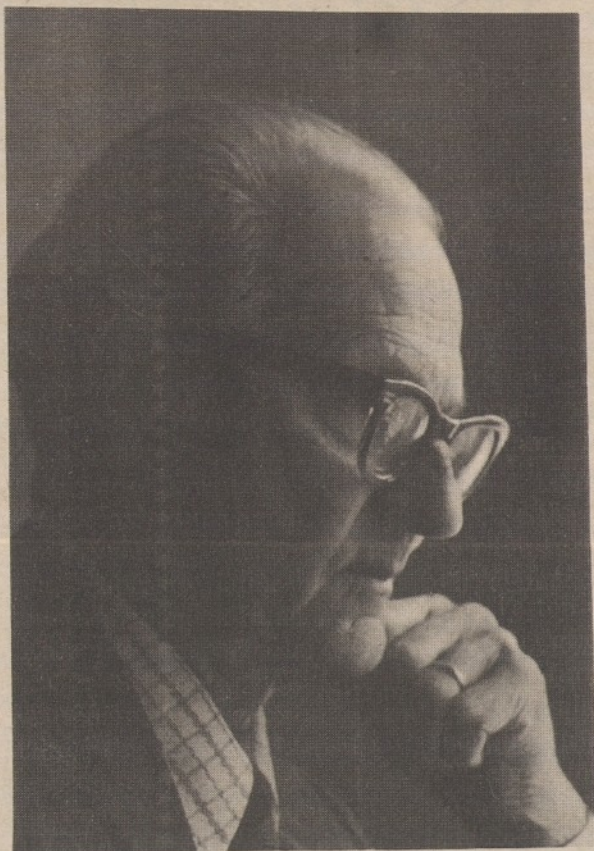
Kviečiame ir jus balsuoti antradienį, lapkričio 4 už Tim McCormack. Prašom paraginti savo bičiulius padaryti tą patį.

TAUTYBIŲ KOMITETAS UŽ

TIM McCORMACK,

CUYAHOGA COUNTY AUDITOR

Paid for by Friends of Tim McCormack, Peter Kotorac, Treasurer.

Rašytojas Vacys Kavaliūnas

VACYS KAVALIŪNAS LAUREATAS

nai Pedagoginiuose lituanistikos kursuose.

Lietuvių klubo 1986 metų premija paskirta rašytojui bei buvusiam Clevelando Pedagoginių lituanistikos kursų direktoriui Vaciiui Kavaliūnui. Ypatingai pabrėžiami laureato nuopel-

Praeityje Lietuvių klubo premijas (\$1,000) yra gavę: Vacys Rociūnas (1977), Ona Mikulskienė (1978), Jurgis Malskis (1979), Rytas Babickas (1980), Tomas Brazaitis ir Juozas Žilionis

LIETUVIŲ NAMŲ BALIUS ir LIETUVIŲ KLUBO PREMIJOS LAUREATO PAGERBIMAS ŠEŠTADIENĮ, LAPKRIČIO 8, LIETUVIŲ NAMŲ SALĖJE.

Baliaus programa:

KOKTEILIAI SU UŽKANDŽIU,
KLUBO PREMIJOS ĮTEIKIMAS,
VAKARIENĖ SU VYNU.

KONCERTINĖ PROGRAMA:

MUZIKOS KŪRINIAI TROMPETEI IR FORTEPIJONUI.

Atlieka ILONA KUPREVIČIŪTĖ ir
KRISTINA KUPREVIČIŪTĖ.

Šokiama groja garsusis serbų orkestras "LAISVĖ".

PRADŽIA 7 VAL VAK.

Kokteiliai ir vakarienė su vynu \$17.00 asmeniui.

STALAI AŠTUONIEMS ASMENIMS.

Rezervacijos priimamos iki lapkričio 4 dienos
Lietuvių klube — telef. 531-2131.

Kviečiame visus Ohio lietuvius dalyvauti 1986 metų premijos laureato pagerbime ir nuotaikiname Lietuvių namų baliuje.

Mes visiems padedame, o taip pat visų laukiame savo baliuje.

LIETUVIŲ NAMŲ IR KLUBO
DIREKCIJA

Three generation of Slovenians. Mr. John Suhadolnik, Gary's father, Mayor George V. Voinovich, Sen. Gary Suhadolnik.

City of Cleveland

GEORGE V. VOINOVICH, MAYOR

Dear Friends:

November 4th is a very important day in Greater Cleveland's future. That is why I am urging you to exercise your right to vote as a citizen.

For the people in the 19th Congressional District, I am asking you to send a bright, young and energetic leader to Washington, by electing Gary Suhadolnik to Congress.

For too many years, residents of the 19th Congressional District have not received their fair share of benefits from federal programs. That is because your district has not had a congressman who has had the President's ear.

As a member of Congress, Gary will put the Federal Government to work for Greater Clevelanders. Gary has a plan to ensure that we begin to receive our fair share of Federal Dollars and Services.

Gary Suhadolnik will give the people of the 19th District performance, not promises.

For the sake of your family, and your community, please vote for Gary Suhadolnik on Election Day.

Sincerely yours,

George V. Voinovich,
Mayor, City of Cleveland

P.S. We need a friend of the Ethnic Community in Congress, We need Gary Suhadolnik. Please vote for him.

Paid for by the Suhadolnik for Congress Committee, Lad Voris, Co-chairman, 4250 Baxley Boulevard, South Euclid, Ohio 44121.

(1983), Stefanija Stasienė (1985).

Laureatas Vacys Kavaliūnas bus pagerbtas šeštadienį, lapkričio 8, Lietuvių namų baliuje. Kviečiami pagerbime dalyvauti visi, o ypatingai laukiami Pedagogių lituanistikos kursų absolventai.

• Muz. Rytas Babickas, Čiurlionio ansamblio, oktetas ir šv. Jurgio parapijos choro vadovas, paguldys Clevelando Klinikų ligoninės operacijai. Linkime pasveikti ir sustiprėjus grįžti į muzikinį gyvenimą.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

VISUS KVIEČIAME DALYVAUTI

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIME

š. m. lapkričio 22 d. 7 val. vakaro
LIETUVIŲ NAMŲ SALĖJE.

Programoje:

Žodį tars visuomenininkas — Balys Gaidžiūnas.

Meninę dalį atliks Čiurlionio Vyrų choras.
DIRIGUOJAMAS RYTO BABICKO.

Skani vakarienė, bufetas, loterija.

Šokiama gro ROMO STRIMAIČIO orkestras.

Bilietai po \$17.50 gaunami pas ramovėnus.
Skambinti telefonu J. Šlapeliui — 261-5419.

L.K.V.S. RAMOVĖ
Clevelando Skyrius

DIRVA

PAKEISTA IŠKILMIŲ DATA

Galutinai paaiškėjus, jog nebėra jokių vilčių, kad kas nors iš Lietuvos gautų leidimą atvykti į Romą, ar užsienyje gyvenantieji būtų įleisti į Vilnių, šv. Tėvas nusprendė Lietuvos krikščionybės jubiliejų ir Dievotarno ark. Jurgio Matulaičio beatifikacijos iškilmės švęsti kartu su Lietuvos Bažnyčia 1987 m. birželio 28 d.

JURATĖ NAUSĖDAITĖ — ANN JILLIAN DAINUOS ATLANTIC CITY

Mūsų mieloji dainininkė Jūratė Nausėdaitė — Ann Jillian kviečia lietuvius atvykti su ja susipažinti per jos garsinamą pasirodymą Atlantic City, N. J., kur ji bus pagrindinė žvaigždė ir dainuos koncertinio pobūdžio programoje Trump Plaza Hotel & Casino.

Tas bus tik vieną savaitgalį — lapkričio 7 d., penktadienį, 9 val. vakare, lapkričio 8 d., šeštadienį 8 val.

ir 11:30 vakare, ir paskutinį kartą sekmadienį, lapkričio 9 d. 7 val. vakaro.

Ji labai norėtų susitikti su lietuviais, todėl visi kviečiami nesivaržant susisiekti su ja ten. Iš Los Angeles tokiomis progomis visuomet susidarydavo grupės lietuvių, kuriuos ji nuo scenos lietuviškai pasveikindavo, pranešdama visai publikai, kad ji esanti lietuvaitė. Ji sakosi būtų labai laiminga, jei ir ten susitiktų tautiečių.

• Dail. Jurgis Juodis, OSI pareigūnų persekiojamas, po sunkios ir ilgos ligos mirė spalio 24 d. St. Petersburg, Fla., sulaukęs 75 m. amžiaus.

• Dr. Ona Mironaitė, Chicagoje, Ill., atsiuntė Dirvai paremti 25 dol. a. a. Danutės Senikienės atminimui pagerbti. Ačiū.

• Charles Laukaitis įsirašė nariu į ALT S-gos Baltimorės skyrių ir užsiprenumeravo Dirvą Sveikiname.

Parama Dirvai

Atsiliepdami į mūsų prašymą, savo auka Dirvą paremė šie skaitytojai:

Vl. Židžiūnas, Centerville 5.00
N. Shuterly, Silver Spring 15.00
A. Simutis, E. Rockway 25.00
P. Gaučys, Madison 20.00
L. Masiliūnas, Boston 10.00
L. Čipkus, Kalamazo 5.00
J. Adomaitis, La Salle .. 20.00
R. Teismann, St. Charles 20.00
J. Petrauskas, Capitola .. 5.00
Ed. J. Šišai, Glendale .. 25.00
R. K. Vidžiūnienė, Valencia 25.00
J. A. Gumbelvičiai, Winston 50.00
J. Werbecki, Randolph .. 3.00
Prel. J. Kučingis, Los Angeles 100.00
K. Bandzevičius, Los Angeles 20.00
A. V. Šauliai, Chicago .. 20.00
J. Rasys, Cambridge 25.00
A. Česna, Cleveland 10.00
Dr. K. Šimaitienė, Forest Hills Gard 20.00
S. Parulis, Cleveland 5.00
J. Kučinskas, Miami B. 10.00
H. Kizis, Tecumseh 10.00
S. Maurukas, Algonquin 10.00
E. Janulis, Cleveland 25.00

**NATIONWIDE
INSURANCE**
Nationwide is on your side

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

E. Šilgalienė, Baltimore 5.00
Dr. H. Armanas, Baltimore 20.00
K. Tuskenis, Palm Beach 20.00
J. Kiaušas, Harrison 20.00
V. Česnavičius, Richmond Hill 25.00
V. Mažeikienė, Lake Zurich 50.00
Dr. L. Griniutė-Šmulskštienė, Chicago 25.00
J. Gaudušas, Chicago 10.00
Pr. Zailskas, Cicero 10.00
Br. Maželis, Euclid 10.00
J. Bironas, Livonia 5.00
M. Kvedaras, Hamilton 10.00
V. Stimburienė, Willowick 10.00
J. Veselka, Evergreen .. 25.00
J. Daunoras, Oak Lawn 30.00
A. R. Gulbinai, Palos Park 25.00
Br. V. Miklius, St. Petersburg 30.00
P. Kaspariūnas, Largo .. 10.00
R. Valodka, Juno Beach 10.00
O. Rinkienė, St. Petersburg 5.00
Dr. I. A. Jasys, Columbus 20.00
J. Juozaitis, Juno Beach 35.00
K. Laikūnas, Chicago 10.00
V. Varaneckas, Waterbury 20.00
A. Ubavičius, London .. 20.00
D. Kinnavy, St. Clair Shores 25.00
Br. Skardžiuvienė, Weshington 15.00
J. Graužinis, Chicago 20.00
A. Jucėnas, Juno Beach 15.00
A. Burtavičius, Chicago 20.00
P. Budininkas, Cicero .. 25.00
D. Liepienė, New Buffalo 42.00
P. Mekas, Hyannisport .. 5.00
V. Kutkus, Dearborn 5.00
D. Bobelienė, St. Pete. 25.00
A. Ibenskis, Cleveland .. 5.00
M. Prakevich, Va Beach 21.00
Z. Obelenis, Richmond Hts. 25.00
A. Pesys, Dearborn 10.00
J. Vaičaitis, St. Pete. 25.00
L. Lendraitis, Boston 10.00
G. V. Plečkaičiai, Richmond Hts. 10.00

T. Bogušas, Boston 15.00
K. Bartys, Elizabeth 13.00
Š. Valiukėnas, Springfield 30.00
I. Kučiauskas, Baltimore 5.00
Br. Galinis, Norwell 20.00
M. Petokas, Upland 10.00
V. Šalčiūnas, Port St. Lucie 10.00
I. Gintautas, Caseville .. 10.00
J. Leščinskis, Detroit .. 25.00
G. Stančienė, Mt. Vernon 20.00
Dr. V. Tauras, Chicago .. 20.00
L. Jurkūnienė, La Grange 20.00
E. Smilgys, Michigan City 15.00
E. Steponavičienė, Euclid 10.00
J. Kavaliūnas, Chicago .. 10.00
E. Stanat, Chicago 15.00
S. Surkus, Worchester .. 5.00
A. Garmus, Palm Beach 20.00
J. Strazdas, Sunny Hills 20.00
D. Sulmar, Springfield 10.00
A. Reivitis, Jupiter 10.00
G. Žemaitis, Cleveland .. 20.00
A. Mažeika, Marina del Rey 30.00
A. Braškys, Sudbury .. 15.00
Br. Kriščiukaitis, su šeima Marstons Mills 35.00
M. Jauniškis, Aqueboque 25.00
J. Ramanauskas, Metuchen 20.00
V. Kidolis, Woodhaven .. 25.00
R. Dovydaitis, Dalton .. 50.00
A. Leparskas, Warren .. 5.00
A. Sideravičius, Omaha .. 5.00
Dr. R. Sidrys, Streator .. 25.00
Dr. V. Dubinskas, Chicago 50.00
Dr. A. Kelertas, Brookfield 100.00
J. Švoba, Madison Hgts. 25.00
N. Mockuvienė, Yucaipa 10.00
J. Krištolaitis, Cleveland 25.00
A. Zenkus, Webster 10.00
A. Chaplik, Boston 25.00
L. E. Dovydenai, Lenox 20.00
E. Gedgaudienė, Santa Monica 15.00
A. Valiulis, Los Angeles 30.00
V. Juodvalkis, sr., Cleve. 50.00
A. Drasutienė, Chicago .. 20.00
K. Bartasius, Chicago 8.00
Ch. Bogushas, Middlebury 10.00
J. Petrauskas, Detroit .. 10.00
V. Graužinis, Chicago .. 20.00
J. Vasys, Dedham 5.00
J. Liaukus, St. Petersburg 20.00
M. Monkus, Chicago 8.50
A. Sukauskas, Dearborn 10.00
J. V. Černius, Los Angeles 20.00
L. E. Oksas Los Angeles 20.00
N. Matijošaitis, Los Angeles 25.00
J. Byla, Waterbury 25.00
A. Diskėnas, St. Pete. .. 10.00
J. Gudėnas, Euclid 20.00
G. Juškėnas, Cleveland 35.00
F. Masaitis, La Mirada 10.00
X. Y. 10.00
V. F. Beliajus, Denver .. 20.00
J. Gimbutas, Arlington 10.00
J. Ulpa, Dorchester 10.00
K. Pažemėnas, Rancho Palos Verdes .. 25.00
Dr. V. Raisys, Vokietija 75.00
Pr. Michelevičius, St. Petersburg 30.00
V. Balsys, Toronto 20.00
A. Tveras, Chicago 30.00
K. Stungienė, Richmond Hts. 50.00
J. Šlajus, Chicago 25.00
A. Lingienė, Redford 5.00
S. Skučienė, Pompano Beach 10.00
Ign. Verbyla, Cleveland 20.00
St. Šimoliūnas, Detroit .. 20.00
J. Leščinskis, Dorchester 20.00
V. Petrauskas, Chicago 25.00
D. Januta, Berkeley 25.00
R. Valaitis, Brecksville 10.00
Br. Vaičaitis, Rexdale .. 10.00
M. Ivanauskas, St. Petersburg 10.00
E. M. Laniauskai, Euclid 10.00
P. Babickas, Worcester .. 25.00
V. Bagdanavičius, Lemont 8.00
G. Leonienė, Bradford .. 25.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos centro pirmininkei

ALDONAI PINTSCH,

mirus jos mamytei, reiškiame gilią užuojautą.

**L.M.K.F. Los Angeles Skyrius
California**

A. A.

EMILIJAI NOAKIENEI

mirus, jos dukroms ALDONAI PINTSCH ir GIEDREI STANKŪNIENEI su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

**Delija Valiukėnaitė
Marija Valiukėnienė**

A. A.

VYTAUTUI ŽEMAIČIUI

mirus, žmonai BIRUTEI ir seseriai VINCENTINAI JURKŪNIENEI su šeimomis reiškiame nuoširdžią užuojautą.

**Aleksas ir Madė
Kiršoniai**

Lietuvos didybei, Mūsų dramos nemirš-

tamam pirmūnui

HENRIKUI KAČINSKUI,

nutolus į Amžinybę, jo gerbime giliai liūdė-

sime, jausdami širdingiausią užuojautą žmo-

nai SOFIJAI, broliui JERONIMUI ir visai

šeimai.

**Vladas Žilinskas
ir giminės**

A. A.

DANUTEI SENIKIENEI

mirus, jos seserims GRAŽINAI SILIŪNIE-

NEI ir ALDONAI ALYTIENEI bei visiems

artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškiu.

Emilija Čekienė